

Türk Halk Edebiyatı Literatürü*

Nurettin ALBAYRAK**

HALK EDEBİYATI, halkın edebî zevkini karşılamak için sözlü olarak ortaya konan, kendine özgü bir dili ve üslûbu bulunan edebiyat kolu şeklinde tanımlanabilir. Türk halk edebiyatının başlangıcı İslâmiyet öncesine kadar uzanır. *Divân-ı Lûgati't-Türk*'te bugünkü halk edebiyatı ürünleri ile benzerlik gösteren birçok parça vardır. İslâmiyet'in kabulünden sonra İran ve Arap edebiyatı etkisinde gelişen klasik edebiyat, özellikle aydınlar ve Saray tarafından ilgi görünce, halk edebiyatı hep ikinci planda kalmış ve halkın ilgisiyle varlığını bugüne kadar devam ettirmiştir.

Klasik Türk edebiyatı alanında eser vermiş olan aydınlar içinde halk edebiyatını gündeme getiren ilk isim Ziya Paşa'dır. Ziya Paşa "Şiir ve İnşa" makalesinde bizim gerçek edebiyatımızın halkın ortaya koyduğu ürünler olduğunu belirtmiş ve dikkatleri halk edebiyatı ürünlerine çekmiştir. Daha sonra Rıza Tevfik, Ziya Gökalp ve M. Fuat Köprülü özellikle "folklor"u bir bilim olarak ele almak gerektiği üzerinde durarak bu konudaki derleme ve araştırmalara dikkat çekince, halk edebiyatı üzerindeki bilimsel araştırmalar başlamıştır. Ancak Türk halk edebiyatı XX. yüzyılın başlarından itibaren yerli ve yabancı araştırmacılar tarafından ilgi görmüş ve 1960'lı yıllardan itibaren bazı Türk üniversitelerinde ders olarak okutulmaya başlanmıştır. Bu alandaki çalışmalar köklü bir geleneğe dayanmadığı için ileri sürülen görüşler ve yapılan tasnifler henüz tam bir kabul görmemiştir.

Günümüzde halk edebiyatının önemli problemlerinden biri "halk edebiyatı" olarak adlandırılan edebiyatın içinde yer alacak ürünlerin neler olması gerektiği ile ilgilidir. Liselerde okutulan edebiyat kitaplarında halk

* Bu makale *Orhan Okay I* (Harvard, 2005) adlı eserde "Türk Halk Edebiyatının Kapsamı Üzerine Bir Deneme" (s. 111-116) adıyla yayımlanan makalenin genişletilmiş şeklidir.

** Halk edebiyatı uzmanı, araştırmacı.

edebiyatı; Anonim halk edebiyatı (folklor), âşık edebiyatı ve tekke edebiyatı (dinî-tasavvufî edebiyat) olarak üç bölümde ele alınmıştır. Pertev Naili Boratav, *100 Soruda Türk Halk Edebiyatı* (İstanbul, 1969) adlı eserinde Türk halk edebiyatının bölümleri arasında tekke edebiyatına yer vermemiş, Nihat Sami Banarlı ise edebiyat ders kitaplarındaki tasnifi benimsemiştir (TA, c. XVIII, s. 393-402). Umay Günay halk edebiyatını tanımlarken tekke edebiyatına da yer vermiş (*Âşık Tarzı Şiir Geleneği ve Rüya Motifi*, Ankara, 1986, s. 8), ancak daha sonra *Büyük İslâm Tarihi* adlı eserde yer alan incelemesinde, tekke edebiyatını da halk edebiyatı içinde göstermekle beraber (c. XIV, s. 523-533) tekke edebiyatı ürünleri üzerinde durmamıştır. Öte taraftan D. Mehmet Doğan *Türk Dili ve Edebiyatı Ansiklopedisi*'ndeki "Halk Edebiyatı" maddesinde (c. IV, s. 55-56) edebiyatın esasta şahsî, halk edebiyatı olarak adlandırılan edebiyatın içinde yer alan folklorun mâşerî, yani halkın ortak malı olduğunu, şahsî ürünler olan âşık edebiyatı ürünlerinin halk edebiyatı dışında yer alması gerektiğini belirtmiş, dinî-tasavvufî edebiyattan ise hiç söz etmemiştir. Türk halk edebiyatı alanında ilk sayılabilecek derlemeleri yapan Ignác Kúnos'un 1925 yılında yayımladığı *Türk Halk Edebiyatı* adlı eserini tanık gösteren D. Mehmet Doğan, Kúnos'un adı geçen eserine yalnız anonim halk edebiyatı ürünlerini aldığını belirterek ileri sürdüğü görüşün doğruluğunu ispata çalışmıştır. D. Mehmet Doğan ayrıca halk edebiyatı ürünlerini tür ve biçim ayrımı yapmadan "türler" adı altında 1. Manzum türler, 2. Seyirlik oyunlar, 3. Halk hikâyeleri, 4. Masal ve efsaneler, 5. Atasözleri ve deyimler, 6. Bilmeceler ve fıkralar şeklinde tasnif etmiştir. Saim Sakaoğlu, *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*'ndeki "Halk Edebiyatı" maddesinde (c. XV, s. 345-350), teferruat sayılabilecek bazı hususlar dışında, D. Mehmet Doğan'ın görüşlerine katıldığını; ancak halk edebiyatı konusunda daha belirli bir çerçeve ortaya koyabilmek için D. Mehmet Doğan'ın türlerden hareketle yaptığı sınıflandırma yerine, anonim Türk halk edebiyatı, âşık edebiyatı ve tekke edebiyatı dallarından hareket edilmesi gerektiğini belirtmiştir.

"Halk edebiyatı" teriminin ilk defa kim tarafından, ne zaman ve hangi kapsamla kullanıldığı bilinmemekle beraber Rıza Tevfik, *Peyam* gazetesinin 20 Şubat 1329/5 Mart 1914 tarihli 20. sayısının "Edebî İlave" sinde yer alan "Folklor-Folklore" başlıklı makalesinde folklor kelimesini daha sonra benimsenen "halk-bilim" karşılığı olarak kullanmış ve bu konuya dikkat çekmiştir. "Halk edebiyatı" terimine M. Fuat Köprülü "Türk Edebiyatında Âşık Tarzının Menşei ve Tekâmülü Hakkında Bir Tecrübe" adını taşıyan makalesinde (*Millî Tetebbular Mecmuası*, c. I, nr. 1 [Mart 1915-Nisan 1331], s. 5-46), yer vererek: "Bizde halkiyyat denilen şube-i marifetin saha-i şumulüne giren şifahî halk edebiyatı ile tarih-i edebiyatın başlıca mevzu-ı tedkikini teşkil eden klasik havas edebiyatı arasında üçüncü bir silsile-i mahsulata tesadüf ediyoruz ki âşık edebiyatı unvan-ı manidarını altında büyük bir kitle teşkil

ediyor.” (ae., s. 5) demiştir. Köprülü bu ifadeleriyle iki hususu vurgulamıştır. Bunlardan birincisi sözlü halk edebiyatının halkiyyat içinde yer aldığı, ikincisi ise âşık edebiyatını halkiyyata dahil etmediğidir. Günümüzde “halkiyat” terimi “folklor” karşılığı olarak kullanıldığına göre Fuat Köprülü’nün “halkiyyat”a daha geniş bir anlam yüklediği sanılmaktadır.

Fuat Köprülü, ilk baskısı 1926’da yapılan *Türk Edebiyatı Tarihi* adlı eserinde halk edebiyatı terimini birkaç defa ve birinde de tırnak içinde kullanılmıştır (s. 156). Türklerin İslâmiyet’i kabul ettikten sonra, dinî edebiyat yanında halk edebiyatını da devam ettirdiklerini, canlı kalan halk edebiyatının Müslüman Türkler arasında da değerini koruduğunu söylemiştir. Bu eserde ve daha sonra yazdıklarında Köprülü halk edebiyatı terimini sık sık kullanmış; ancak bu terimin kapsamı hakkında herhangi bir bilgi vermemiştir.

Ziya Gökalp halk edebiyatı ile ilgili ürünleri daha çok “halkiyye” başlığı altında ele almış, “Tarih ve Kavmiyat” adlı makalesinde (*Küçük Mecmua*, sy. 17 [25 Eylül 1922], s. 15-16) “şifâhî an’aneler” olarak adlandırdığı halk edebiyatı ürünleri içinde âşık edebiyatından söz etmemiştir.

Günümüzde “halk edebiyatı” olarak adlandırılan edebiyatın kapsamı hakkında farklı görüşler ileri süren araştırmacıların bu görüşleri normal karşılanabilir. Bununla beraber, halk edebiyatı başlığı altında yer aldığına ilişkin yaygın bir kanaat bulunan anonim halk edebiyatını, âşık edebiyatını ve dinî-tasavvufî halk edebiyatını ortaya koyanların ve bunları okuyup yaşatanların halk olduğu göz önünde bulundurulursa, her üç bölümü halk edebiyatı adı altında toplamanın hiç de yanlış olmadığı söylenebilir. Özellikle âşık edebiyatını ve dinî-tasavvufî edebiyatı ortaya koyanların, büyük çoğunlukla gelenekten yetişmiş olmaları ve okuma-yazma bilmemeleri bu görüşün doğruluğunu destekleyen diğer önemli bir husustur.

Halk edebiyatı adı altında değerlendirilen anonim halk edebiyatını, âşık edebiyatını ve dinî-tasavvufî halk edebiyatını oluşturan nazım-nesir tür ve biçimler şöyle sınıflandırılabilir:

I. Anonim halk edebiyatı (folklor): Sahibi belli olmayan, yani halkın ortak malı sayılan bütün nazım-nesir tür ve biçimler bu bölümde yer alır.

A. Manzum olanlar

a) Nazım biçimlerine göre: Türkü, mâni.

b) Nazım türlerine göre: Ninni, ağıt, güzelleme, koçaklama, taşlama, muamma.

B. Nazım-nesir karışık olanlar: Tekerleme, bilmece, atasözü, deyim, alkış, beddua.

C. Anlatıma dayananlar: Masal, fıkra, efsane.

D. Halk hikâyeleri

E. Seyirlik oyunlar:

a) *Köy seyirlik oyunları.*

b) *Şehir seyirlik oyunları:* Karagöz, orta oyunu, meddah, kukla.

II. Âşık edebiyatı: Âşık edebiyatı ürünlerini de manzum ve mensur ürünler olarak ikiye ayırmak mümkündür.

A. Manzum olanlar

a) *Nazım biçimlerine göre âşık edebiyatı ürünleri:* Koşma, destan, semai, varsağı.

b) *Nazım türlerine göre âşık edebiyatı ürünleri:* Güzelleme, koçaklama, taşlama, ağıt, muamma (anonim halk edebiyatında da yer alan ürünlerdir.)

B. Mensur olanlar: Halk hikâyeleri.

Halk hikâyelerinin içinde genel olarak manzum parçalar da bulunur.

III. Dinî-tasavvufî halk edebiyatı: Bazı araştırmacıların “tekke edebiyatı” olarak adlandırdıkları bu bölüme tekke dışında gelişen ve dinî yönü ağır basan eserler de girdiğinden, tekke edebiyatı teriminin anlamını daha da genişleterek “dinî-tasavvufî edebiyat” olarak adlandırmanın daha uygun olacağı iddia edilmektedir. Dinî-tasavvufî halk edebiyatı içinde yer alan ürünler de şöyle sınıflandırılabilir:

A. Manzum olanlar: Bunların içine hem halk edebiyatında hem klasik edebiyatta görülen nazım şekilleri ve türleri girmektedir.

a) *Nazım şekilleri:* Dinî-tasavvufî edebiyat ürünleri için yaygın olarak kullanılan ilâhî dış özellikleri bakımından nazım biçimini, konu bakımından nazım türünü ifade eder. Dinî-tasavvufî edebiyatta ilâhî dışında pek çok şiir koşma nazım biçimiyle veya mâni katarıyla söylenir. Klasik edebiyat nazım biçimleri olan gazel, kaside, mesnevi, kıt’a, tuyuğ ve müstezat gibi nazım biçimleriyle söylenmiş dinî-tasavvufî halk edebiyatı ürünleri de vardır. Bu ürünleri klasik edebiyat ürünlerinden ayıran en önemli faktör, daha çok halktan kişiler tarafından ve dîvan oluşturmak amacı dışında söylenmiş olmalarıdır.

b) *Nazım türleri:* Dinî-tasavvufî edebiyatta başlıca konu din ve tasavvuftur. Allah’ın varlığı ve birliği, Hz. Muhammed’in doğumu, yetişmesi, İslâm dinini yaymak için giriştiği mücadeleler, savaşları; dört halife, sahabe ve diğer İslâm büyükleri, tasavvufun özellikleri, dünyanın fânî, ahiretin bâki oluşu en çok işlenen konulardır. Ele aldıkları konulara göre dinî-tasavvufî edebiyat ürünlerini şu türlere ayırmak mümkündür: İlâhî, nefes, devriye, nutuk, şathiye, mevlid. Diğer türler ve konuları ise şöyle sıralanabilir:

Tevhid: Allah'ın varlığını, birliğini ve yüceliğini söz konusu eden manzumelerdir.

Münacaat: Allah'a yalvarmak ve sığınmak maksadıyla söylenen manzumelerdir.

Na't: Hz. Muhammed'i övmek, faziletlerini dile getirmek için söylenen manzumelerdir.

Nasihatnâme: İnsanlara yol göstermek veya öğüt vermek maksadıyla söylenen manzum veya mensur eserlerdir.

Vücutnâme: İnsanın yaradılışı ile ilgili manzum ve mensur eserlerdir.

Bunların dışında dinî-tasavvufî edebiyatta yaygın olmayan birçok tür daha vardır (geniş bilgi için bk. Abdurrahman Güzel, *Dinî-Tasavvufî Türk Edebiyatı*, s. 518-658).

Belli bir türe girmeyen; ancak halk tarafından büyük bir ilgi görmüş olan manzum dinî-destanî hikâyeler de dinî-tasavvufî edebiyat içinde yer alabilir. *Muhammed Hanefî Cengi, Kesikbaş Hikâyesi, Geyik Hikâyesi, Güvercin Hikâyesi, Deve Hikâyesi, Ejderha Destanı, Muhammed Destanı, Hâtun Destanı, İbrahim Destanı, İsmail Destanı, Kız Destanı, Hz. Fâtıma Destanı, İbrahim Edhem Destanı, Maktel-i Hüseyin* adı altında toplanan manzumeler bunların başlıcalarıdır. Bu manzumelerde daha çok Hz. Muhammed'in mucizeleri, insana ve diğer canlılara (mahlukata) duyduğu sevgi ve şefkat, İslâm dininin yüceliği yanında, Hz. Ali'nin Hz. Muhammed'e olan bağlılığı, İslâm'ı yaymak için giriştiği mücadeleler ve kahramanlığı söz konusu edilmiştir.

B. Mensur eserler: Dinî-tasavvufî edebiyat da anonim Türk halk edebiyatı ve âşık edebiyatı gibi sözlü olduğundan mensur eserler manzum eserlere göre daha azdır. Bunların içinde Hz. Ali cenkleri başta olmak üzere menakıbnâmeler, kısas-ı enbiyalar, dinî-tasavvufî efsaneler önemli bir yer tutar.

Halk edebiyatının genel özellikleri: Halk edebiyatı başlığı altında yer alan manzum ürünlerde nazım birimi genellikle dördlüktür. Dördlük sayısı türlere göre değişkenlik göstermekle beraber, daha çok 3-8'dir. Hece ölçüsü ve daha çok yarım kafiye kullanımı bu manzumelerin diğer özellikleridir. Dinî-tasavvufî edebiyat ürünlerinde ve XVII. yüzyıldan itibaren bazı saz şairlerinin şiirlerinde aruz ölçüsü ve beyit nazım birimi de kullanılmıştır. Dil sadedir; bazı İslâmî terimler dışında yabancı kelime azdır. En çok aşk, sevgili, gurbet, din ve tasavvuf, ayrılık, ölüm, vatan, zamandan şikâyet gibi konular işlenmiştir. Mensur eserlerde cümleler kısa ve anlaşılırdır. Devrik cümle yok denecek kadar azdır. Birtakım arkaik kelimeler yanında mahallî kelimelere de rastlanmaktadır.

Halk Edebiyatıyla İlgili Genel Literatür:

- Acaroğlu, Türker ve Fırat Ozan, *Türk Halk Bilgisi ve Halk Edebiyatı Üzerine Seçme Yayınlar Kaynakçası*, Ankara, 1972.
- Ahundov, Ehliman ve Semih Tezcan, *Azerbaycan Halk Yazını Örnekleri*, Ankara, 1978.
- Akalın, L. Sâmî, *Türk Dilek Sözcülerinden Alkışlar, Kargışlar*, Ankara, 1988.
- Aksoy, Ömer Asım, *Atasözleri ve Deyimler Sözlüğü*, Ankara, 1971, c. I, s. 37-49; 1976, c. II, s. 403-425.
- Alangu, Tahir, *Türkiye Folkloru Elkitabı*, İstanbul, 1983.
- Albayrak, Nurettin, "İbrahim b. Edhem", *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*, c. XXI, s. 295-296.
- Albayrak, Nurettin, "Âşık", *DİA*, c. III, s. 547-549.
- Albayrak, Nurettin, *Ansiklopedik Halk Edebiyatı Terimleri Sözlüğü*, İstanbul, 2004.
- Albayrak, Nurettin, *Folklorumuz ve Erzincan*, Erzincan 1983.
- Alptekin, Ali Berat ve Saim Sakaoğlu, *Türk Saz Şiiri Antolojisi*, Ankara, 2006.
- And, Metin, *Geleneksel Türk Tiyatrosu*, Ankara, 1969.
- Arsunar, Ferruh, *Gaziantep Folkloru*, İstanbul, 1962.
- Artun, Erman, *Anonim Türk Halk Edebiyatı Nesri*, İstanbul, 2004.
- Artun, Erman, *Âşıklık Gelenegi ve Âşık Edebiyatı*, Ankara, 2001.
- Artun, Erman, *Dinî-Tasavvufî Halk Edebiyatı*, Ankara, 2002.
- Artun, Erman, *Türk Halk Edebiyatına Giriş*, 2. bs., İstanbul, 2004.
- Artun, Erman, *Türk Halkbilimi*, İstanbul, 2005.
- Aslan, Ensar, *Çıldırli Âşık Şenlik Hayatı, Şiirleri ve Hikâyeleri*, Ankara, 1975.
- Azeri Türklerinin Halk Hikâyeleri*, Alhan Altan Araslı (haz.), Ankara, 1985.
- Baba, Mustafa Okan, *Halk Edebiyatı Terimleri Sözlüğü*, İstanbul, 2007.
- Bali, Muhan, *Ercişli Emrah ile Selvi Han Hikâyesi, Varyantların Tesbiti ve Halk Hikâyeciliği Bakımından Önemi*, Ankara, 1973.
- Balman, Vahap, *Mezar Sesleri/Geçmişten Günümüze Mezar taşı Kitabeleri*, Ankara, 2003.
- Banarlı, Nihat Sami, "Halk Edebiyatı", *Türk Ansiklopedisi*, c. XVIII, s. 393-402.
- Başgöz, M. İlhan, *İzahlı Türk Halk Edebiyatı Antolojisi*, İstanbul, 1956.
- Batur, Suat, *Türk Halk Edebiyatı*, İstanbul, 1998.
- Bayrı, Mehmet Halit, *İstanbul Folkloru*, İstanbul, 1947.
- Boratav, Pertev Naili, *100 Soruda Türk Folkloru*, İstanbul, 1973.
- Boratav, Pertev Naili, *100 Soruda Türk Halk Edebiyatı*, İstanbul, 1969.
- Boratav, Pertev Naili, *Folklor ve Edebiyat-1*, İstanbul, 1982.
- Boratav, Pertev Naili, *Folklor ve Edebiyat-2*, İstanbul, 1983.
- Boratav, Pertev Naili, *Halk Edebiyatı Dersleri*, Ankara, 1942.
- Boratav, Pertev Naili, *Halk Hikâyeleri ve Halk Hikâyeciliği*, Ankara, 1946.
- Cebecioglu, Ethem, *Tasavvuf Terimleri ve Deyimleri Sözlüğü*, İstanbul, 2004.
- Çelebioğlu, Amil ve Yusuf Ziya Öksüz, *Türk Bilmeceler Hazinesi*, İstanbul, 1979.

- Çelebioğlu, Amil, *Türk Ninniler Hazinesi*, İstanbul, 1982.
- Çetin, Gülen, *Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi'nde Yapılan Folklorla İlgili Lisans Tezleri Bibliyografyası (1940-1980)-I*, Ankara, 1986.
- Dilçin, Cem, *Örneklerle Türk Şiir Bilgisi*, Ankara, 1983, s. 279-305.
- Divanü Lûgat-it Türk Tercümesi*, çev. Besim Atalay, Ankara, 1985-1986, c. I, s. 139, 489; c. II, s. 86, 164; c. III, s. 232.
- Dizdaroğlu, Hikmet, *Halk Şiirinde Türler*, Ankara, 1969.
- Doğan, D. Mehmet, "Âşık Edebiyatı", *Türk Dili ve Edebiyatı Ansiklopedisi*, c. I, s. 188-192.
- Elçin, Şükrü, *Anadolu Köy Orta Oyunları: Köy Tiyatrosu*, Ankara, 1964.
- Elçin, Şükrü, *Halk Edebiyatı Araştırmaları*, c. I-II, Ankara, 1988.
- Elçin, Şükrü, *Halk Edebiyatına Giriş*, Ankara, 1981.
- Eren, Hasan, *Türk Saz Şairleri Hakkında Araştırmalar*, Ankara, 1952.
- Evlıyaoğlu, Sait ve Şerif Bayburt, *Türk Halkbilimi*, Ankara, 1988.
- Eyüboğlu, E. Kemal, *Şiirde ve Halk Dilinde Atasözleri ve Deyimler*, c. I, İstanbul, 1973; c. II, İstanbul, 1975.
- Gökalp, Ziya, *Halk Klâsikleri -I- Nasreddin Hoca'nın Latifeleri*, Diyarbakır 1972.
- Gökalp, Ziya, *Makaleler*, VII, M. Abdulhalûk Çay (haz.), Ankara, 1982, s. 15-16.
- Gölpınarlı, Abdülbaki, *Türk Tasavvuf Şiiri Antolojisi*, İstanbul, 2004.
- Günay, Umay, "Türk Halk Edebiyatı", *Doğuştan Günümüze Büyük İslâm Tarihi*, İstanbul, 1989, c. XIV, s. 523-533.
- Günay, Umay, *Âşık Tarzı Şiir Geleneği ve Rüya Motifi*, Ankara, 1986.
- Günay, Umay, *Elazığ Masalları*, Erzurum 1975.
- Güney, Eflatun Cem, *Folklor ve Halk Edebiyatı*, İstanbul, 1971.
- Güzel, Abdurrahman, *Dinî-Tasavvufî Türk Edebiyatı*, Ankara, 1999.
- İlaydın, Hikmet, *Türk Edebiyatında Nazım*, İstanbul, 1958, s. 77-80.
- İvgin, Hayrettin, *Hüsne Mağrur Olma*, İstanbul, 2005.
- Kabaklı, Ahmet, *Türk Edebiyatı*, c. I-V, İstanbul, 2005.
- Kaplan, Mehmet v.dğr., *Hikâye Tahlilleri*, İstanbul, 1979, s. 9.
- Kaplan, Mehmet v.dğr., *Koroğlu Destanı*, Ankara, 1973
- Kaplan, Mehmet v.dğr., *Yeni Türk Edebiyatı Antolojisi*, İstanbul, 1978, c. II, s. 45-49
- Karahan, Abdulkadir, "Âşık Edebiyatı", *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*, c. IV, s. 367-369.
- Kaya, Doğan, *Anonim Halk Şiiri*, Ankara, 1999.
- Kaya, Doğan, *Âşık Edebiyatı Araştırmaları*, İstanbul, 2000.
- Kaya, Doğan, *Âşık Ruhsatı*, Sivas 1999.
- Kaya, Doğan, *Halkbilim Araştırmaları*, İstanbul, 2002.
- Kaygılı Osman Cemal, *İstanbul'da Semâi Kahveleri ve Meydan Şâirleri*, İstanbul, 1937.
- Kocatürk, Vasfi Mahir, *Büyük Türk Edebiyatı Tarihi*, Ankara, 1970, s. 140-165.
- Köprülü M. Fuad, "Türk Edebiyatında Âşık Tarzının Menşei ve Tekâmülü Hakkında Bir Tecrübe", *Milli Tetebbular Mecmuası*, Mart-Nisan 1331, c. I, sy. 1, s. 5-46.

- Köprülü M. Fuad, *Edebiyat Araştırmaları*, Ankara, 1986.
- Köprülü M. Fuad, *Türk Edebiyatı Tarihi*, İstanbul, 1981.
- Köprülü M. Fuad, *Türk Halk Edebiyatı Antolojisi*, İstanbul, 1935.
- Köprülü M. Fuad, *Türk Saz Şairleri*, Ankara, 1962.
- Kudret, Cevdet, *Karagöz*, c. I-III, Ankara, 1968.
- Kudret, Cevdet, *Orta Oyunu*, Ankara, 1973.
- Kúnos, Ignác, *Halk Edebiyatı Numuneleri: Türkçe Ninniler*, İstanbul, 1341.
- Kúnos, Ignác, *Türk Halk Edebiyatı*, İstanbul, 1343/1925.
- Kurnaz, Cemal ve Mustafa Tatçı, *Türk Edebiyatında Şathiyye*, Ankara, 2001.
- Levend, Agâh Sırrı, "Halk ve Tasavvufi Halk Edebiyatı", *Türk Dili*, 1 Aralık 1968, c. XIX, sy. 207, s. 171-185.
- Murat (Uraz), *Halk Edebiyatı Şiir ve Dil Örnekleri*, İstanbul, 1933.
- Necatigil, Behçet, *Edebiyatımızda Eserler Sözlüğü*, İstanbul, 1989.
- Necatigil, Behçet, *Edebiyatımızda İsimler Sözlüğü*, İstanbul, 1989.
- Nutku, Özdemir, *Meddahlık ve Meddah Hikâyeleri*, Ankara, 1976.
- Ocak, Ahmet Yaşar, *Türk Folklorunda Kesik Baş*, Ankara, 1989.
- Oğuz, M. Öcal v.dğr., *Türk Halk Edebiyatı El Kitabı*, Ankara, 2004.
- Oğuz, M. Öcal, *Halk Şiirinde Tür, Şekil ve Makam*, Ankara 2001.
- Ozanoğlu, İhsan, *Âşık Edebiyatı: Medhal*, Kastamonu 1940.
- Önder, Mehmet, *Aldı Sözü Anadolu*, İstanbul, 1992.
- Önder, Mehmet, *Şehirden Şehire Anadolu*, Ankara, 1995.
- Önder, Mehmet, *Şehirden Şehire: Efsaneler, Destanlar, Hikâyeler*, İstanbul, c. I-II, 1972.
- Özarlan, Metin, *Erzurum Âşıklık Geleneği*, Ankara, 2001.
- Özbek, Mehmet, *Folklor ve Türkülerimiz*, İstanbul, 1975.
- Özdemir, Nebi, *Türk Çocuk Oyunları*, c. I-II, Ankara, 2006.
- Özdemir, Nebi, *Türk Çocuk Oyunları*, c. I-II, Ankara, 2006.
- Özhan, Mevlüt, *Çocuk Oyun ve Oyuncak Terimleri Sözlüğü*, Ankara, 2005.
- Özhan, Mevlüt, *Çocuk Oyun ve Oyuncak Terimleri sözlüğü*, Ankara, 2005.
- Özön, Mustafa Nihat, *Edebiyat ve Tenkid Sözlüğü*, İstanbul, 1954.
- Rıza Tevfik'in Tekke ve Halk Edebiyatı ile İlgili Makaleleri*, Abdullah Uçman (haz.), Ankara, 2001, s. 53-64.
- Sadettin Nüzhet (Ergun) ve Mehmet Ferid (Uğur), *Konya Vilayeti Halkiyat ve Harsiyatı*, Konya, 1926.
- Sakaoğlu, Saim, "Halk Edebiyatı", *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*, c. XV, s. 345-350.
- Sakaoğlu, Saim, "Türk Bilmecelerinde Soru Kalıplaşması ve Kalıp Bilmeceler", *Köz*, 1980, sy. 3, s. 29-48.
- Sakaoğlu, Saim, *101 Anadolu Efsanesi*, İstanbul, 1976.
- Sakaoğlu, Saim, *Anadolu-Türk Efsanelerinde Taş Kesilme Motifi ve Bu Efsanelerin Tip Kataloğu*, Ankara, 1980.

- Sakaoğlu, Saim, *Gümüştane Masalları: Metin Toplama ve Tahlil*, Ankara, 1973.
- Seyidoğlu, Bilge, *Erzurum Halk Masalları Üzerinde Araştırmalar*, Ankara, 1975.
- Soykut, İ. Hilmi, *Türk Atalar Sözü Hazinesi*, İstanbul, 1974.
- Spies, Otto, *Türk Halk Kitapları–Mukayeseli Masal Bilgisine Bir İlave* (trc. Behçet Gönül), İstanbul, 1941.
- Şimşek, M. Sait, *Kur'an Kıssalarına Giriş*, İstanbul, 1993.
- Tan, Nail, *Folklor: Halkbilimi–Genel Bilgiler*, İstanbul, 2003 (ilk bs. 1988).
- Tan, Nail, *Derlemeler Makaleler, c. I Halk Bilimi(Folklor), Halk Edebiyatı, Genel*, Ankara, 2007.
- Tan, Nail, *Derlemeler Makaleler, c. II, Anonim Halk Edebiyatı*, Ankara, 2007.
- Tan, Nail, *Derlemeler Makaleler, c. III, Âşık- Tekke Edebiyatı*, Ankara, 2007.
- Tan, Nail, *Derlemeler Makaleler, c. IV, Halk Mizahı, Geleneksel Tiyatro*, Ankara, 2007.
- Tan, Nail, *Derlemeler Makaleler, c. V, Halk Müziği, Halk Oyunları, Halk Eğlenceleri, Çocuk Oyunları, Halk Sporları*, Ankara, 2007.
- Tan, Nail, *Derlemeler Makaleler, c. VI, Gelenek Görenek ve İnançlar, Kutlamalar, El Sanatları, Halk Mutfağı*, Ankara, 2007.
- Tan, Nail, *Derlemeler Makaleler, c. VII, Atatürkçülük, Dil, Edebiyat, Tarih, Güzel Sanatlar*, Ankara, 2007.
- Tan, Nail, *Derlemeler Makaleler, c. VIII, Kastamonu*, Ankara 2007.
- Taner, H., M. And ve Ö. Nutku, *Tiyatro Terimleri Sözlüğü*, Ankara, 1966.
- Tecer, Ahmet Kutsi, *Köy Temsilleri*, Ankara, 1940.
- Tekke Şiiri Antolojisi*, Vakfi Mahir Kocatürk (haz.), Ankara, 1968.
- Terzibaşı, Ata, *Kerkük Hoyratları ve Mânileri*, İstanbul, 1975.
- Tuğrul, Mehmet, *Mahmutgazi Köyü Halk Edebiyatı*, İstanbul, 1969.
- Türk Dili ve Edebiyatı Ansiklopedisi*, c. I-VIII, Dergâh Yayınları, İstanbul, 1977-1998.
- Türkmen, Fikret, “Hikâye”, *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*, c. XVII, s. 488-491.
- Türkmen, Fikret, *Âşık Garip Hikâyesi Üzerine Mukayeseli Bir Araştırma*, Ankara, 1974.
- Türkmen, Fikret, *Tâhir ile Zühre*, Ankara, 1983.
- Yıldırım, Dursun, *Türk Edebiyatında Bektaşî Tipine Bağlı Fıkralar*, Ankara, 1976.

Türkü ile İlgili Literatür

- Abacı, Tahir, *Harput/Elazığ Türküleri*, İstanbul, 2000.
- Abakay, Mehmet Ali, *Diyarbakır Folklorundan Kesitler/Celâl Güzelses*, Diyarbakır 1995.
- Akbıyık, Abuzer ve Salih Turhan v.dğr., *Şanlıurfa Halk Müziği*, Ankara, 1999.
- Aksu, Cahit, “Folklorumuzda Türkü Derlemeciliği”, *Millî Folklor*, Bahar 1999, sy. 41, s. 66-69.
- Albayrak, Nurettin, “Türkü”, *Türk Dili ve Edebiyatı Ansiklopedisi*, c. VIII, s. 447-451.
- Albayrak, Nurettin, *Ansiklopedik Halk Edebiyatı Terimleri Sözlüğü*, İstanbul, 2004, s. 505-513.
- Albayrak, Nurettin, *Folklorumuz ve Erzincan*, Erzincan 1983, s. 23-41

- Alpan, Necip P., "Atatürk ve Halk Müziği", *II. Milletlerarası Türk Folklor Kongresi Bildirileri*, Ankara, 1983, c. III, s. 15-29.
- Arseven, Veysel, "Türk Halk Müziğinin Ezgisel Yapısı Üzerine", *I. Uluslararası Türk Folklor Kongresi Bildirileri*, Ankara, 1977, c. III, s. 83-99.
- Arseven, Veysel, *Çok Sesli Halk Türküleri*, İstanbul, 1957.
- Arseven, Veysel, *Karadeniz Bölgesi Halk Türküleri*, Kastamonu, 1948.
- Arsunar, Ferruh, *Anadolu Halk Türkülerinden Örnekler*, Ankara, 1947.
- Ataman, Sadi Yaver, "Türk Halk Çalgılarına Ait Ayrıntılı Bilgiler ve Bağlama Geleneği", *I. Uluslararası Türk Folklor Kongresi Bildirileri*, Ankara, 1977, c. III, s. 107-128.
- Atilla, Osman, "Saz Şiirlerinin Türkiye Dönüşmesi", *Uluslararası Folklor ve Halk Edebiyatı Semineri Bildirileri (27-29 Ekim 1975-Konya)*, Ankara, 1976, s. 206-214.
- Bekkî, Selahaddin, *Baş Yastıkta Göz Yolda/Sivas Türküleri*, İstanbul, 2004.
- Beysanoğlu, Şevket, Salih Turhan ve Kubilay Dökmetaş, *Diyarbakır Musiki Folkloru*, Ankara, 1996.
- Birdoğan, Nejat, "Halk Ezgilerimizde Söz Sakatlıkları", *II. Milletlerarası Türk Folklor Kongresi Bildirileri*, Ankara, 1983, c. III, s. 83-100.
- Boratav, Pertev Naili, *100 Soruda Türk Halk Edebiyatı*, İstanbul, 1992, s. 150-157.
- Boratav, Pertev Naili, *Folklor ve Edebiyat-2*, İstanbul, 1982, s. 337-443.
- Borcaklı, Ahmet, "Piyano Eşlikli Türk Halk Türküleri", *II. Milletlerarası Türk Folklor Kongresi Bildirileri*, Ankara, 1983, c. III, s. 101-121.
- Bozyiğit, Ali Esat, *Karpuz Kestim Yiyen Yok*, Ankara, 1999.
- Çelik, Ali, "Doğu Karadeniz Bölgesi Atma Türküleri", *Prof. Dr. Saim Sakaoğlu'na 55. Yıl Armağanı*, Kayseri, 1994, s. 184-204.
- Dilçin, Cem, *Örneklerle Türk Şiir Bilgisi*, Ankara, 1983, s. 289-305.
- Dizdardoğlu, Hikmet, *Halk Şiirinde Türler*, Ankara, 1969, s. 102-121.
- Doruk, Yaşar, "Güneydoğu Anadolu Bölgesi Halk Musikisi Çalışmalarına Toplu Bir Bakış", *II. Milletlerarası Türk Folklor Kongresi Bildirileri*, Ankara, 1983, c. III, s. 137-148.
- Düzgün, Dilaver, "Erzurum Çarşı Pazar", *Millî Folklor*, Yaz 2003, sy. 58, s. 76-85.
- Elçin, Şükrü, *Halk Edebiyatına Giriş*, Ankara, 1986, s. 195-230.
- Ercilasun, Ahmet Bican v.dğr., *Karşılaştırmalı Türk Lehçeleri Sözlüğü*, Ankara, 1991, s. 908-909.
- Erdener, Yıldırım, "Halk Türküleri Koro İçin Çok Sesli Hale Getirilmeli midir?", *I. Uluslararası Türk Folklor Kongresi Bildirileri*, Ankara, 1977, c. III, s. 199-230.
- Esen, Ahmet Şükrü, *Anadolu Türküleri*, P. N. Boratav ve E. Özdemir (haz.), Ankara, 1986.
- Gedikli, Necati, "Karadeniz Bölgesi Halk Musikisi Çalışmalarına Toplu Bir Bakış", *II. Milletlerarası Türk Folklor Kongresi Bildirileri*, Ankara, 1983, c. III, s. 149-161.
- Gökçe, Enver, *Eğin Türküleri*, Ankara, 1982.
- Hasan, Hamdi, *Saray-Bosna Kütüphanelerindeki Türkçe Yazmalarda Türküler*, Ankara, 1987.

- İlaydın, Hikmet, *Türk Edebiyatında Nazım*, İstanbul, 1959, s. 80, 81-82, 85-87.
- Karadeniz, Bekir, *Ela Gözlüm*, İstanbul, 2000.
- Karadeniz, Bekir, *Kömür Gözlüm*, İstanbul, 1999.
- Kaya, Doğan, *Anonim Halk Şiiri*, Ankara, 1999, s. 131-240.
- Kúnos, Ignàcz, *Türk Halk Türküleri*, Ali Osman Öztürk (haz.), Ankara, 1998.
- Malkoç, Ali Rıza, *Türküler Bizi Söyler, c. I-II*, Bursa, 2006.
- Murat (Uraz), *Halk Edebiyatı Şiir ve Dil Örnekleri*, İstanbul, 1933, s. 212-275.
- Nakip, Mahir, "Anadolu ile Müşterek Olarak Söylenen Kerkük Türküleri", *II. Milletlerarası Türk Folklor Kongresi Bildirileri*, Ankara, 1983, c. III, s. 193-211.
- Oğuz, M. Öcal v. dğr., *Türk Halk Edebiyatı El Kitabı*, Ankara, 2004, s. 269-273.
- Ögel, Bahaeddin, "Halk Müziği Araştırmaları ve Türk Kültür Tarihi", *III. Milletlerarası Türk Folklor Kongresi Bildirileri*, Ankara, 1987, c. III, s. 201-204.
- Özbek, M. Avni, "Türk Halk Edebiyatı ve Müziğinde Hoyrat", *I. Uluslararası Türk Folklor Kongresi Bildirileri*, Ankara, 1977, c. III, s. 281-289.
- Özbek, Mehmet, *Folklor ve Türkülerimiz*, İstanbul, 1975.
- Öztelli, Cahit, *Evlerinin Önü/Halk Türküleri*, İstanbul, 1972.
- Öztürk, Ali Osman, "Türk Halk Türkülerinde Sözcaklıpları, Eğretilme ve Simgeler", *Pertev Naili Boratav'a Armağan*, Ankara, 1998, s. 257-284.
- Öztürk, Ali Osman, *Almanya Türküleri*, Ankara, 2001.
- Pehlivan, Battal, *Bahçe Biziz Gül Bizdedir*, İstanbul, 1983.
- Ramiz, Mustafa, *Notaları ile Rumeli Türküleri*, İstanbul, 1958.
- Sarısözen, Muzaffer, *Türk Halk Musikisi Usulleri*, Ankara, 1962.
- Seyhan, Özcan, "Silifke Yöresinde Türkmen Ezgileri", *I. Uluslararası Türk Folklor Kongresi Bildirileri*, Ankara, 1977, c. III, s. 317-330.
- Süleymanova, Hayriye, "Kriçim Türklerinin Dügün Türküleri", *II. Milletlerarası Türk Folklor Kongresi Bildirileri*, Ankara, 1983, c. III, s. 287-305.
- Şenel, Süleyman, *Trabzon Bölgesi Halk Musikisine Giriş*, İstanbul, 1994.
- Tarcan, Halûk, "Geleneksel Türk Halk Müziği Alanında Bazı Deyimler, Çalgılar ve Ölçüler Üzerine", *I. Uluslararası Türk Folklor Kongresi Bildirileri*, Ankara, 1977, c. III, s. 339-368.
- Taş, Fahri ve Salih Turhan, *Erzincan Türküleri*, c. I-II, Ankara, 2004.
- Taşhova, Şeref, "Kars ve Çevresinde Sazla Sesle Söylenen Âşık Makamlarının isimleri", *Uluslararası Folklor ve Halk Edebiyatı Semineri Bildirileri (27-29 Ekim 1975-Konya)*, Ankara, 1976, s. 136-142.
- Tura, Yalçın, "Türk Halk Müsikiisindeki Makam Hususiyetleri ve Bunların Dayandığı Ses Sistemi", *III. Milletlerarası Türk Folklor Kongresi Bildirileri*, Ankara, 1987, c. III, s. 293-298.
- Turhan, S., K. Dökmetaş ve L.Çelik, *Notalarıyla Türkülerimiz ve Hikâyeleri*, Ankara, 1996.
- Tüfekçi, Neriman ve Nida Tüfekçi, *Memleket Türküleri*, İstanbul, 1964.
- Tüfekçi, Nida, "Âşıklarda Müzik", *II. Milletlerarası Türk Folklor Kongresi Bildirileri*, Ankara, 1983, c. III, s. 325-340.

- Tüfekçi, Nida, "Halk Müsikîsi Usûlleri", *Sanat ve Kültürde Kök*, Nisan 1981, sy. 3, s. 24.
- Tüfekçi, Nida, "Karma Usuller", *Sanat ve Kültürde Kök*, Haziran 1981, sy. 5, s. 24.
- Tüfekçi, Nida, "Karma Usuller", *Sanat ve Kültürde Kök*, Mayıs 1981, sy. 4, s. 27.
- Tüfekçi, Nida, "Türk Halk Müsikimizde Uzun Havalalar ve Kırk Havalalar", *Sanat ve Kültürde Kök*, Mart 1981, sy. 2, s. 27.
- Tüfekçi, Nida, "Türk Halk Müsikîsi", *Sanat ve Kültürde Kök*, Şubat 1981, sy. 1, s. 14-15.
- Uçman, Abdullah, *Rıza Tevfik'in Tekke ve Halk Edebiyatı ile İlgili Makaleleri*, İstanbul, 2001, s. 391-403.
- Yakıcı, Ali, *Halk Şiirinde Türkü/Tanım-Tasnif-İnceleme-Metin*, Ankara, 2007.
- Yalman, Ali Rıza (Yalgın), *Cenupta Türkmen Oymakları-I*, Ankara, 2000, s. 82-125.
- Yazıcıoğlu, Durmuş, "Terk Edilen Kaynak Kişiler: Halk Müziği Sanatçılarımızın Sorunları", *II. Milletlerarası Türk Folklor Kongresi Bildirileri*, Ankara, 1983, c. III, s. 391-395.
- Yazıcıoğlu, Durmuş, "Türk Halk Müziği Üzerine", *I. Uluslararası Türk Folklor Kongresi Bildirileri*, Ankara, 1977, c. III, s. 423-433.

Mâni ile İlgili Literatür

- Abakay, Mehmet Ali, *Diyarbakır Folklorundan Kesitler-Celâl Güzelses*, Diyarbakır 1995, s. 32.
- Ahmet Rasim, "Geceler mi Tatsız, Yoksa Biz mi? Eski Ramazan Geceleri, Maniciler", *Resimli Şark*, Şubat 1931, sy. 2, s. 15-16.
- Ahmet Rasim, "Mâni", *Millî Mecmua*, Ocak 1925, sy. 49, s. 790-792.
- Ahmet Rasim, *Muharrir Bu Ya*, Hikmet Dizdaroğlu (haz.), Ankara, 1969, s. 136 vd.
- Ahmet Talat (Onay), *Halk Şiirlerinin Şekil ve Nevi*, İstanbul, 1928, s. 37-47.
- Ahmet Talat (Onay), *Türk Şiirlerinin Vezni*, İstanbul, 1933, s. 202.
- Ahmet Vefik Paşa, *Lehçe-i Osmanî*, İstanbul, 1306, s. 766.
- Akalın, L. Sami, *Türk Mânilerinden Seçmeler I-II*, İstanbul, 1972.
- Akbıyık, Abuzer ve Salih Turhan v.dğr., *Şanlıurfa Halk Müziği*, Ankara, 1999, s. 552.
- Akün, Ömer Faruk, "Divan Edebiyatı", *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*, c. IX, s. 405.
- Alangu, Tahir, *Çalgılı Kahvelerdeki Külhanbeyi Edebiyatı ve Numuneleri*, İstanbul, 1943, s. 39-59.
- Albayrak, Nurettin, *Folklorumuz ve Erzincan*, Erzincan 1983, s. 42-50.
- Albayrak, Nurettin, "Mâni", *DİA*, c. XVII, s. 571-573.
- Albayrak, Nurettin, "Mâni", *Ansiklopedik Halk Edebiyatı Terimleri Sözlüğü*, İstanbul, 2004, s. 354-360.
- Ali Canip (Yöntem), *Edebiyat*, İstanbul, 1926, s. 293.
- Ali Seydi, *Resimli Kamus-i Osmanî*, İstanbul, 1324, s. 924.
- Azerbaycan Halk Yazını Örnekleri*, Ehliman Ahundov (der.), çev. Semih Tezcan, Ankara, 1978, s. 141-148.
- Başgöz, İlhan, "Yayınlar Üzerine", *Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Dergisi*, c. III, sy. 3, Ankara, 1943, s. 333-339.

- Başgöz, İlhan, *Mânilerimizden*, Ankara, 1959, s. 7-12.
- Bayrı, M. Halit, *İstanbul Folkloru*, İstanbul, 1972, s. 66-81.
- Bayrı, M. Halit, *Türk Halk Edebiyatına Ait Maddeler-Mâniler*, İstanbul, 1932.
- Beysanoğlu, Şevket, *Diyarbakır Folkloru-Mâni ve Hoyratlar*, Diyarbakır 1943.
- Boratav, Pertev Naili, "Mâni", *Encyclopédie de l'Islam* (Fr.), c. VI, s. 405-406.
- Boratav, Pertev Naili, "Mâni", *İslâm Ansiklopedisi*, c. VII, s. 285-288.
- Boratav, Pertev Naili, "Mâni", *The Encyclopaedia of Islam* (İng.), c. VI, 420-421.
- Boratav, Pertev Naili, *100 Soruda Türk Halk Edebiyatı*, İstanbul, 1992, s. 170-181.
- Boratav, Pertev Naili, *Halk Hikâyeleri ve Halk Hikâyeciliği*, İstanbul, 1946, s. 169-172, 239-242.
- Çatıkkaş, Ata, *Seçme Maniler*, İzmir 2006.
- Derleme Sözlüğü*, Ankara, 1972, c. V, s. 1863.
- Dilçin, Cem, *Örneklerle Türk Şiir Bilgisi*, Ankara, 1983, s. 279-289.
- Dizdaroğlu, Hikmet, *Halk Şiirinde Türler*, Ankara, 1969, s. 51-68.
- Elçin, Şükrü, *Türkiye Türkçesinde Mâniler*, Ankara, 1990.
- Eset, Niyazi, *Mâniler Kılavuzu*, Ankara, 1947.
- Eset, Niyazi, *Mukayeseli ve Neşredilmemiş Mâniler*, Ankara, 1944.
- Evliya Çelebi, *Seyahatname*, c. III, s. 270.
- Filizok, Rıza, "Manilerin Tasnifi Problemi ve Manilerde 'Değişmeyen' Unsurlar", *Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Araştırmaları Dergisi*, 1982, sy. 1, s. 165-175.
- Gibb, E. J. W., *History of Ottoman Poetry*, Londra, 1958, s. 90.
- Göksu, M. Hasan, *Mânilerimiz*, İstanbul, 1970.
- Gölpınarlı, Abdülbaki, *Alevî-Bektaşî Nefesleri*, İstanbul, 1963, s. 262, 266, 269, 270.
- Gözaydın, Nevzat, "Anonim Halk Şiiri Üzerine", *Türk Dili*, Ocak-Haziran 1989, sy. 445-450, s. 3-25.
- İlaydın, Hikmet, *Türk Edebiyatında Nazım*, İstanbul, 1951, s. 74-75.
- Kadri, H. Kâzım, *Türk Lügati*, İstanbul, 1945, c. III, s. 342.
- Kaygılı, Osman Cemal, *İstanbul'da Semaî Kahveleri ve Meydan Şairleri*, İstanbul, 1937, s. 14-21.
- Kırzioğlu, Fahrettin, "Halk Edebiyatı Deyimlerimiz", *Türk Dili*, Mayıs 1962, c. XI, sy. 128, s. 659-660.
- Kilisli Rifat, *Mâniler*, İstanbul, 1928.
- Köprülü, Fuad, *Anadolu Türklerinin Halk Edebiyatı I-Mâniler*, İstanbul, 1928.
- Köprülü, Fuad, *Türk Edebiyatı Tarihi*, İstanbul, 1981, s. 273.
- Köprülü, Fuad, *Türk Edebiyatında İlk Mutasavvıflar*, Ankara, 1984, s. 252 (dipnot 108).
- Kúnos, Ignác, *Halk Edebiyatı Örnekleri I-Mâniler*, İstanbul, 1339.
- Kúnos, Ignác, *Türk Halk Edebiyatı*, İstanbul, 1925, s. 56-58, 170-173.
- Kutlu, Mustafa, "Mâni", *Türk Dili ve Edebiyatı Ansiklopedisi*, c. VI, s. 134-137.
- Mâniler* (İstanbul Darülfünunu Edebiyat Medresesi Mezunları Cemiyeti Neşriyatı, sy. 1), İstanbul, 1359.

- Murat (Uraz), *Halk Edebiyatı Şiir ve Dil Örnekleri*, İstanbul, 1933, s. 281-383.
- Öktürk, Şerif, *Türk Mânileri Antolojisi-Güldeste*, İstanbul, 1985.
- Özön, Mustafa Nihat, *Edebiyat ve Tenkit Sözlüğü*, İstanbul, 1954, s. 176.
- Pakalın, M. Zeki, *Osmanlı Tarih Deyimleri ve Terimleri Sözlüğü*, İstanbul, 1971, c. II, s. 405-406.
- Sadeddin Nüzhet (Ergun) ve Mehmed Ferid, *Konya Vilayeti Halkiyat ve Harsiyatı*, Konya, 1926, s. 149-207.
- Sungur, Pertev, *Diyarbakir Halkiyatının Mâni, Maya, Horyat ve Ata Sözleri*, Diyarbakir 1935, s. 86 v.dğr.
- Susey, Edmond, *Türk Halk Edebiyatı*, çev. İlhan Başgöz, İstanbul, 1952, s. 15-16.
- Şemsettin Sami, *Kamus-i Türkî*, İstanbul, 1317, s. 1263-1264.
- Tahirü'l-Mevlevî, *Edebiyat Lügati*, İstanbul, 1973, s. 94-95.
- Terzibaşı, Ata, "Türk Edebiyatında Mâni Biçiminin Doğuşu ve Gelişmesi", *Türk Yurdu*, Haziran-Temmuz 1961, c. III, sy. 3-4 (297-298), s. 41-43.
- Terzibaşı, Ata, *Kerkük Hoyratları ve Mânileri*, İstanbul, 1975.
- Tezel, Naki, *Bilmeceler ve Mâniler*, Ankara, 1941.
- Uz, Kâzım, *Musiki İstilahatı*, Ankara, 1964, s. 43.
- Üçer, Müjgân, *Atalar Sözü Yerde Kalmaz-Sivas'ta Sözlü Gelenek*, İstanbul, 1998, s. 299-315.
- Vasfi Mahir (Kocatürk), *En Güzel Türk Manileri*, İstanbul, 1933.
- Yağmurdereli, Nesip, *Mânilerimiz*, İstanbul, 1963.
- Yurdatap, Selami Münir, *Niyetli ve İzahlı Aşk Mânileri*, İstanbul, 1960.
- Yurter, Mahmut, *Mâniler*, İstanbul, 1958.

Ağıt, Güzelleme, Koçaklama, Taşlama, Ninni ve Muamma ile İlgili Literatür

- "Ağıt", *Türk Dil ve Edebiyatı Ansiklopedisi*, c. I, s. 46-47.
- "Güzelleme", *Türk Dili ve Edebiyatı Ansiklopedisi*, c. III, s. 434.
- "Taşlama", *Türk Dili ve Edebiyatı Ansiklopedisi*, c. VIII, s. 282.
- "Ahu", *Türk Dil ve Edebiyatı Ansiklopedisi*, c. I, s. 82.
- "Muamma", *Türk Dili ve Edebiyatı Ansiklopedisi*, c. VI, s. 407-408.
- Albayrak, Nurettin, *Ansiklopedik Halk Edebiyatı Terimleri Sözlüğü*, İstanbul, 2004, s. 6-9, 218-219, 331, 394-395, 490.
- Albayrak, Nurettin, *Karacaoğlan*, İstanbul, 2002, s. 40.
- Albayrak, Nurettin, *Karacaoğlan*, İstanbul, 2002, s. 53.
- Albayrak, Nurettin, *Ruhsatı*, İstanbul, 2001, s. 121-122.
- Alptekin, Ali Berat, "Ninni", *Türk Dili ve Edebiyatı Ansiklopedisi*, c. VII, s. 63-65.
- Arat, Reşid Rahmeti, *Eski Türk Şiiri*, Ankara, 1986, s. 247-249.
- Artan, Gündüz, "Gülner'dan Ninniler", *Türk Folklor Araştırmaları*, Haziran 1967, c. X, sy. 215, s. 4140.
- Bali, Muhan, *Ağıtlar*, Ankara, 1997.
- Banarlı, Nihat Sami, "Fatih'e Söylenen Ninni", *Türk Folklor Araştırmaları*, Ocak 1956, c. IV, sy. 78, s. 1233-1235.

- Başgöz, İlhan, *İzahlı Türk Halk Edebiyatı Antolojisi*, İstanbul, 1968, s. 131-141, 154.
- Bayrı, Mehmet Halit, *İstanbul, Folkloru*, İstanbul, 1972, s. 65-66.
- Boratav, Pertev Naili, "Türk Ağıtlarının işlevleri, Konuları ve Biçimleri", *Sinan Yıllığı*, İstanbul, 1973, s. 240-243.
- Büyük Memleket Şiirleri Antolojisi*, Osman Attila (haz.), İstanbul, 1964, s. 37-38.
- Çelebioğlu, Âmil ve Y. Ziya Öksüz, *Türk Bilmece Hazinesi*, İstanbul, 1995, s. 33-46.
- Çelebioğlu, Amil, *Türk Ninniler Hazinesi*, İstanbul, 1982.
- Damacı, Raci, "Azeri Türklerinde: Niyet ve Fal ile Ölüm ve Ağrı", *Türk Folklor Araştırmaları*, Mart 1952, c. II, sy. 32, s. 509-510.
- Dilçin, Cem, *Örneklerle Türk Şiir Bilgisi*, Ankara, 1983, s. 290.
- Dilçin, Cem, *Örneklerle Türk Şiir Bilgisi*, Ankara, 1983, s. 337-343.
- Divanü Lügat-it Türk Dizini*, Ankara, 1972, s. 146.
- Divanü Lügat-it Türk Tercümesi*, çev. Besim Atalay, Ankara, 1986, c. III, s. 232.
- Doğan, Ahmet, *Bayburthlu Celâli Baba*, Ankara, 1999, s. 26, 173-174.
- Elçin, Şükrü, *Halk Edebiyatına Giriş*, Ankara, 1981, s. 225-226.
- Elçin, Şükrü, *Halk Edebiyatına Giriş*, Ankara, 1981, s. 287-288.
- Elçin, Şükrü, *Türkiye Türkçesinde Ağıtlar*, Ankara, 1990.
- Ercilasun, Ahmet Bican v.dğr., *Türk Lehçeleri Sözlüğü I*, Ankara, 1992, s. 650.
- Erdi, İslâm Beytullah, "Bulgaristan Türkleri Halk Edebiyatında Ağıtlar", *Uluslararası Türk Dünyası Halk Edebiyatı Kurultayı Bildirileri 26-28 Mayıs 2000*, Ankara, 2002, s. 65-83.
- Esen, Ahmet Şükrü, *Anadolu Ağıtları*, Pertev Naili Boratav ve Remy Dor (haz.), Ankara, 1982.
- Eyüboğlu, E. Kemal, *Şiirde ve Halk Dilinde Atasözleri ve Deyimler*, İstanbul, 1973, c. II, s. 110.
- Gazimihal, Mahmut R., "Ninni ve Bir Netice", *Türk Folklor Araştırmaları*, Haziran 1960, c. VI, sy. 131, s. 2158-2159.
- Günay, Umay, "Ninni", *Pertev Naili Boratav'a Armağan*, Ankara, 1998, s. 467-516 (Aynı makale yazarın *Anonim Halk Şiiri* [Ankara, 1999] adlı eserinde de yer almıştır, s. 339-400).
- Günay, Umay, "Türk Ninnileri Hazinesi", *Türk Kültürü*, Aralık 1982, c. XX, sy. 236, s. 914-918 (62-66).
- Gür, Mehmet Hilmi, "Eğin'de Yas Çağırarak", *Türk Folklor Araştırmaları*, Şubat 1972, c. XIV, sy. 271, s. 6215-216.
- Halıcı, Feyzi, "Halk Edebiyatında Muamma", *I. Uluslararası Türk Folklor Kongresi Bildirileri*, Ankara, 1976, c. II, s. 119-132.
- Halıcı, Feyzi, *Âşıklık Geleneği ve Günümüz Halk Şiirleri*, Ankara, 1992, s. 13-29.
- Kalkan, Emir, *Kayseri ve Yöresi Ağıtları*, Kayseri 1992.
- Karaduman, Mehmet, "Kadirli ve Erzin'de Kına Gecesinde Ağıtlar", *Türk Folklor Araştırmaları*, Şubat 1973, c. XIV, sy. 283, 6548-6549.
- Karakoç, Abdurrahim, *Kan Yazısı*, Ankara, 1977.

- Karakoç, Abdurrahim, *Vur Emri*, Ankara, 1984.
- Kasır, Hasan Ali, *Seyrani*, Ankara, 1999, s. 113.
- Kaya, Doğan, *Âşık Edebiyatı Araştırmaları*, İstanbul, 2000, s. 219-222.
- Kırzioğlu, M. Fahrettin, "Bağlama", *Türk Dili ve Edebiyatı Ansiklopedisi*, c. I, s. 284-285.
- Kırzioğlu, M. Fahrettin, "Halk Edebiyatı Deyimlerimiz", *Türk Dili*, Ekim 1962, c. XII, sy. 133, s. 67.
- Kırzioğlu, M. Fahrettin, "Halk Edebiyatı Deyimlerimiz", *Türk Dili*, Eylül 1962, c. XI, sy. 132, s. 910-911.
- Koz, M. Sabri, "Elbistan ve Adana Yöresinde Ağıtlar", *Boğaziçi Üniversitesi Halk Bilimi Yıllığı*, İstanbul, 1975, s. 59-100.
- Kúnos, Ignàcz, *Türkçe Ninniler*, İstanbul, 1341.
- Küçükbezirci, Seyit, "Sarıcalar Köyünden Ninniler", *Türk Folklor Araştırmaları*, Şubat 1959, c. V, sy. 115, s. 1846.
- Oğuz, M. Öcal v.dğr., *Türk Halk Edebiyatı El Kitabı*, Ankara, 2004, s. 273-274.
- Özalp, İ. İsmet, "Ölüm ve Yas Görenekleri ve Bir Ağıt", *Türk Folklor Araştırmaları*, Mart 1950, c. I, sy. 20, s. 335.
- Özbek, Mehmet, *Folklor ve Türkülerimiz*, İstanbul, 1975, s. 460-461.
- Özdemir, Ahmet Z., *Öyküleriyle Ağıtlar*, I-II, Ankara, 2002.
- Özergin, M. Kemal, "Ninniler", *Türk Folklor Araştırmaları*, Temmuz 1975, c. XVI, sy. 312, s. 7364-7368.
- Öztuna, Yılmaz, *Büyük Türk Müsiki Ansiklopedisi II*, Ankara, 1990, s. 131.
- Pakalın, M. Zeki, *Osmanlı Tarih Deyimleri ve Terimleri Sözlüğü*, İstanbul, 1971, c. II, s. 551-552.
- Reinhard, Kurt, "Güney Türk Ağıtlarının Biçimleri", *I. Uluslararası Türk Folklor Semineri (Bildiriler)*, Ankara, 1974, s. 192-215.
- Sakaoğlu, Saim, *Ercişli Emrah*, Ankara, 1987, s. 102.
- Sevinç, Emin, "Ankara'dan Ninniler", *Türk Folklor Araştırmaları*, Kasım 1966, c. X, sy. 208, s. 4237-4238.
- Şatıroğlu, Âşık Veysel, *Dostlar Beni Hatırlasın*, Ankara, 1970, s. 118.
- Şenel, Süleyman, "Ağıt", *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*, c. I, s. 472-473.
- Şenel, Süleyman, "Cide'de Gelin Savu (Sa-gu)su", *Kubbealtı Akademi Mecmuası*, 1988, sy. 1, s. 63.
- Talat, Çankırlı Ahmet, *Halk Şiirlerinin Şekil ve Nevi*, İstanbul, 1928, s. 137-142.
- Toygaz, Kâmil, "Üregil Köyü Ninnileri", *Türk Folklor Araştırmaları*, Nisan 1960, c. VI, sy. 129, s. 2122.
- Uraz, Murat, "Halk Edebiyatında Mizah", *Türk Folklor Araştırmaları*, Temmuz 1950, c. I, sy. 12, s. 178-179.
- Uraz, Murat, "Halk Edebiyatında Hiciv ve Mizah", *Türk Folklor Araştırmaları*, Mayıs 1974, c. XV, sy. 298, s. 6965-6966.
- Uraz, Murat, "Halk Edebiyatında Muamma", *Türk Folklor Araştırmaları*, Mart 1950, c. I, sy. 8, s. 113-115.
- Üçer, Müjgân, *Atalar Sözü Yerde Kalmaz/Sivas'ta Sözlü Gelenek*, İstanbul, 1998, s. 277-283.

Varnacı, Ali Ekrem, "Türk Ninnileri", *Türk Folklor Araştırmaları*, Şubat 1966, c. X, sy. 199, s. 3981-3982.

Tekerleme ile İlgili Literatür

Ahundov, Ehliman ve Semih Tezcan, *Azerbaycan Halk Yazını Örnekleri*, Ankara, 1978, s. 128-131.

Albayrak, Nurettin, "Tekerleme", *Türk Dili ve Edebiyatı Ansiklopedisi*, c. VIII, s. 296-298.

Albayrak, Nurettin, *Ansiklopedik Halk Edebiyatı Terimleri Sözlüğü*, İstanbul, 2004, s. 492-496.

Albayrak, Nurettin, *Folklorumuz ve Erzincan*, Erzincan 1983, s. 67-76.

Atay ve Hakan, "Tekerek Tekerlemeler: Gülünçlük, Alaysama ve Sıradanlık Üzerine Gözlemler", *Milli Folklor*, Sonbahar 2002, sy. 55, s. 8-14.

Boratav, Pertev Naili, *100 Soruda Türk Folkloru*, İstanbul, 1973, s. 290-291.

Boratav, Pertev Naili, *100 Soruda Türk Halk Edebiyatı*, İstanbul, 1992, s. 76-78.

Boratav, Pertev Naili, *Tekerleme*, İstanbul, 2000.

Boratav, Pertev Naili, *Zaman Zaman İçinde*, İstanbul, 1992.

Duymaz, Ali, "Tekerlemelerin Tür ve Şekil Problemleri Üzerinde Bir Değerlendirme", *Uluslararası Türk Dünyası Halk Edebiyatı Kurultayı Bildirileri 26-28 Mayıs 2000*, Ankara, 2002, s. 291-306.

Duymaz, Ali, *İrfanı Arzulayan Sözler Tekerlemeler*, Ankara, 2002.

Elçin, Şükrü, *Halk Edebiyatına Giriş*, Ankara, 1986, s. 598-606.

Göğçeli, Yaşar Kemal, "Tekerlemeler Nerede, Nasıl ve Ne Zaman Söylenir?", *Türk Folklor Araştırmaları*, Mart 1952, c. II, sy. 32, s. 497-499.

Göğçeli, Yaşar Kemal, "Tekerlemeler", *Türk Folklor Araştırmaları*, Mayıs 1952, sy. 34, s. 534-535.

Güver, Mehmet, "Aşağı ve Yukarı Karakütük Köyleri Tekerlemeleri", *Türk Folklor Araştırmaları*, Ocak 1970, c. XII, sy. 246, s. 5003.

Koz, M. Sabri, "Oyun Tekerlemeleri", *Türk Folklor Araştırmaları*, Ağustos 1974, c. XV, sy. 301, s. 7072-7073; Temmuz 1975, c. XVI, sy. 312, s. 7374-7375.

Propp, Vladimir, *Masalın Biçimbilimi* (trc. Mehmet Rifat-Sema Rifat), İstanbul, 1985.

Propp, Vladimir, *Masalların Yapısı ve İncelenmesi*, çev. Hüseyin Gümüş, Ankara, 1987, tür. yer.

Tan, Nail, *Çocuklarımıza Folklor Hazinemizden Seçmeler*, Ankara, 1981, s. 70-76.

Üçer, Müjgân, *Atalar Sözü Yerde Kalmaz/Sivas'ta Sözlü Gelenek*, İstanbul, 1998, s. 285-288.

Bilmece ile İlgili Literatür

Akalın, L. Sami, *Erzurum Bilmeceleri*, İstanbul, 1954.

Albayrak, Nurettin, *Ansiklopedik Halk Edebiyatı Terimleri Sözlüğü*, İstanbul, 2004, s. 79-85.

- Albayrak, Nurettin, *Folklorumuz ve Erzincan*, Erzincan 1983, s. 51-66.
- Alptekin, Ali Berat, "Kazak Türklerinin Bilmecelerinden Örnekler", *Milli Kültür Araştırmaları* (50. Kültür ve Sanat Yılında Dr. Mehmet Önder'e Armağan), Ankara, 1996, s. 189-204.
- Başgöz, İlhan ve Andreas Tietze, *Türk Halkının Bilmeceleri*, Ankara, 1999.
- Batur, Suat, *Açıklamalı-Örnekli Türk Halk Edebiyatı*, İstanbul, 1998, s. 141-160.
- Boratav, Pertev Naili ve İlhan Başgöz, "Türk Halk Bilmeceleri", çev. Vedat Aydınoglu, *Folklorla Doğru*, Bilmecce Sayısı, Aralık 1974, sy. 37, s. 2-13.
- Boratav, Pertev Naili, *100 Soruda Türk Halk Edebiyatı*, İstanbul, 1969, s. 118-127.
- Çelebioğlu, Âmil ve Yusuf Ziya Öksüz, *Türk Bilmeceler Hazinesi*, İstanbul, 1979.
- Elçin, Şükrü, *Türk Bilmeceleri*, İstanbul, 1970.
- Georges, Robert A. ve Alan Dundes, "Bilmecenin Yapısal bir Tanımına Doğru", çev. Aslı Göksel, *Folklorla Doğru*, Bilmecce Sayısı, Aralık 1974, sy. 37, s. 87-96.
- Güngör, Nasih ve İhsan Ozanoğlu, *Kastamonu Bilmeceleri*, İzmir 1939.
- Hamamizâde İhsan, *Bilmeceler*, İstanbul, 1930.
- Haydar, Ali, *Milli Bilmeceler*, İstanbul, 1931.
- İnan, Abdülkadir, "Codex Cumanicus Bilmecelerine Dair", *Makaleler ve İncelemeler*, Ankara, 1987, s. 353-358.
- Kerkük, Aydın, *Irak Türkmenleri Ağzında Bilmeceler*, Kerkük 1972.
- Kocadağ, İzzet, "İzmirden Derlenmiş Bilmeceler", *Türk Halk Kültüründen Derlemeler* 1996, Ankara, 1998, s. 121-130.
- Koz, M. Sabri, "Bilmecce", *Türk Dili ve Edebiyatı Ansiklopedisi*, c. I, s. 432-438.
- Koz, M. Sabri, *Türk Halk Bilmeceleri Kaynakçası*, *Folklorla Doğru*, Bilmecce Sayısı, Aralık 1974, sy. 37, s. 39-47 (1974 yılına kadar bilmeceler hakkında yapılan en kapsamlı kaynakçadır.).
- Sakaoğlu, Saim, "Bilmecelerimizde Doldurma Kelimeler", *II. Milletlerarası Türk Folklor Kongresi Bildirileri*, c. II (Halk Edebiyatı), Ankara, 1982, s. 345-360.
- Sılacı, Ferhat, *Seçilmiş 1001 Bilmecce*, İstanbul, 1960.
- Şaul, Mahir, "Dünyada Bilmecce Araştırmaları", *Folklorla Doğru*, Bilmecce Sayısı, Aralık 1974, sy. 37, s. 80-86.
- Tietze, Andreas, "Çok Cevaplı Bir Türk Bilmecesinin Çözümlemesi", çev. A. Levent Alpay, *Folklorla Doğru*, Bilmecce Sayısı, Aralık 1974, sy. 37, s. 14-28.

Atasözü ile İlgili Literatür

- Adnan (Cahit), "Darbimesel Mecmuaları Kitabiyatı", *Atsız Mecmua*, 15 Nisan 1932, sy. 12, s. 294-297.
- Agâhay, M. Ali, *Türkçe'de Mecazlar Sözlüğü*, Ankara, 1949.
- Ahmed Rıza, *Atalarsözü*, Çankırı 1933.
- Aksoy, Ömer Asım, *Atasözleri ve Deyimler Sözlüğü*, c. I, Ankara, 1981.
- Akün, Ömer Faruk, "Atalar Sözüne Dair", *Şadırvan*, sy. 28, İstanbul, 1949.
- Albayrak, Nurettin, *Ansiklopedik Halk Edebiyatı Terimleri Sözlüğü*, İstanbul, 2004, s. 42-45.

- Albayrak, Nurettin, *Folklorumuz ve Erzincan*, Erzincan, 1983, s. 77-94.
- Aytöre, İ., *Atasözleri ve Söz Çalınları*, Bolu, 1938.
- Birtek, Ferit, *En Eski Türk Sıvıları*, Ankara, 1944.
- Bozyiğit, Ali Esat, "Fıkralı Atasözlerimiz", *Türk Folkloru*, Ocak 1982, sy. 38, s. 15-18.
- Bölge Ağızlarında Atasözleri ve Deyimler, I-II*, Ankara, 2004.
- Ceyhan, Âdem, "Eski Bir Atasözleri Kitabı", *Bir*, 1988, sy. 9-10, s. 109-132.
- Dilçin, Dehri, *Edebiyatımızda Atasözleri-2*, İstanbul, 1945.
- Doğanay, Ali, *Türk Atasözleri Sözlüğü*, Ankara, 1973.
- Edirneli Ahmed Bâdi Efendi, *Armağan*, Süreyya Ali Beyzadeoğlu, Müberra Gürgendereli ve Fatih Günay (haz.), Harvard 2004.
- Elçin, Şükri, "Türk Dilinde Atalar Sözü", *Hacettepe Sosyal ve Beşeri Bilimler Dergisi*, 1969, nr. 2, s. 169-181.
- Eyüboğlu, E. Kemal, *Şiirde ve Halk Dilinde Atasözleri ve Deyimler*, İstanbul, 1973, c. I.
- Gökyay, Orhan Şaik, *Dedem Korkudun Kitabı*, İstanbul, 1973, s. cxxix, cxxxı, ccxlvii.
- Gölpınarlı, Abdülbaki, *Tasavvuftan Dilimize Geçen Deyimler ve Atasözleri*, İstanbul, 1977.
- Güler, Zülfü, *Harput Ağzı*, Elazığ, 1992, s. 110-116.
- Güvahî, *Pend-nâme*, Mehmet Hengirmen (haz.), Ankara, 1983.
- Hasan Lutfi ve Muzaffer Lutfi, *Türk Atalar Sözü*, İstanbul, 1928.
- Hıfzî, *Manzûme-i Durûb-i Emsâl*, İstanbul, 1262.
- İhsan Kurt, *Türk Atasözlerine Psikolojik Bir Yaklaşım*, Ankara, 1991.
- İzbudak, Velet, *Atalar Sözü*, İstanbul, 1936.
- Kaşgarlı Mahmut, *Divanü Lügat-it Türk* (trc. Besim Atalay), c. I, Ankara, 1985, s. 75, 82, 369; c. II, Ankara, 1986, s. 137; c. III, Ankara, 1986, s. 267.
- Kurnaz, Selim, *Konularına Göre Seçme Atasözleri*, İstanbul, 1962.
- M. Said Tekezâde, *Durûb-i Emsâl-i Türkiyye yâhud Atalarsözü*, İstanbul, 1312/1896.
- Murat (Uraz), *Halk Edebiyatı Şiir ve Dil Örnekleri*, İstanbul, 1933, s. 473-482.
- Muzaffer Lütfi ve Hasan Lütfi, *Türk Atalar Sözü*, İstanbul, 1928.
- Muzaffer Lütfi, *Türk Atalar Sözü*, İstanbul, 1928.
- Okumuş, Ömer, *Türkçe-Farsça Atasözleri ve Deyimler*, Erzurum, 1989.
- Oy, Aydın, "Atasözü", *Türk Dili ve Edebiyatı Ansiklopedisi*, c. I, s. 214-218.
- Oy, Aydın, "Atasözü", *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*, c. IV, s. 44-46.
- Oy, Aydın, *Tarih Boyunca Türk Atasözleri*, İstanbul, 1972.
- Ömer, Tahsin, *Darbimesellerimiz Hakkında Tahlili Tedkikat*, İstanbul, 1340 (1337).
- Özdemir, Emin, *Açıklamalı Atasözleri Sözlüğü*, İstanbul, 2001.
- Özön, Mustafa Nihat, *Ata Sözlüğü*, İstanbul, 1956.
- Peremeci, Osman Nuri, *Atalar Sözü*, İstanbul, 1943.
- Sertel, Adem, *Tecrübenin Dili: Konu Konu Atasözleri*, İstanbul, 2006.
- Soykut, İ. Hilmi, *Türk Atalar Sözü Hazinesi*, İstanbul, 1974.
- Soysal, Ragıp, *Türk Atasözleri*, Ankara, 1971.
- Şahin, Sabur, *Atalarsözü*, Balıkesir, 1936.

- Şen, Adil, *Atalarımız Neler Demişler*, İstanbul, 1944.
- Şinasi, *Durûb-ı Emsâl-i Osmaniye*, Süreyya Beyzadeoğlu (haz.), İstanbul, 2003.
- Tülbentçi, Feridun Fazıl, *Türk Atasözleri ve Deyimleri*, İstanbul, 1963.
- Türk Atasözleri ve Deyimleri I-II* (Milli Kütüphane yayımı), İstanbul, 1971.
- Türkay, Kaya, "Kaşgarlıdan Günümüze Gelen Atasözleri", *TDAY-Belleten*, 1980, s. 39-42.
- Üçer, Müjgân, *Atalar Sözü Yerde Kalmaz/Sivas'ta Sözlü Gelenek*, İstanbul, 1998, s. 11-181.
- Yetiş, Kâzım, *Türkçe'nin Nakışları*, İstanbul, 1993.
- Yükselmiş, Fatih, *Türk Ata Sözlere*, İstanbul, 1960.

Deyim ile İlgili Literatür

- Aksan, Doğan, *Türkçenin Gücü*, Ankara, 1987, s. 88-94, 137-147.
- Aksoy, Ömer Asım, "Atasözleri ve Deyimler Hakkında-III", *Türk Dili*, 10 Ocak 1953, c. II, sy. 16, s. 205-208; 1 Şubat 1953, sy. 17, s. 278-282.
- Aksoy, Ömer Asım, *Atasözleri Sözlüğü*, Ankara, 1971, s. 37-49.
- Aksoy, Ömer Asım, *Deyimler Sözlüğü*, Ankara, 1976.
- Albayrak, Nurettin, *Ansiklopedik Halk Edebiyatı Terimleri Sözlüğü*, İstanbul, 2004, s. 130-132.
- Bahadırılı, Yusuf Ziya, *Deyimlerimiz ve Kaynakları*, İstanbul, 1958.
- Erdal Hamamî, "Deyim", *Türk Dili ve Edebiyatı Ansiklopedisi*, c. II, s. 283-284.
- Eyüboğlu, E. Kemal, *Şiirde ve Halk Dilinde Atasözleri ve Deyimler*, c. II, İstanbul, 1973.
- Oy, Aydın, "Atasözü", *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*, c. IV, s. 44-46.
- Oy, Aydın, "Deyimler Üzerine", *Türk Folklor Araştırmaları*, Kasım 1959, c. VI, sy. 124, s. 2029-2030.
- Pala, İskender, *İki Dirhem Bir Çekirdek*, İstanbul, 2000.
- Tanyeri, M. Ali, *Örnekleriyle Türk Halk Şiirinde Deyimler*, İstanbul, 1996.
- Ülkütaşır, M. Şakir, "Bir Vak'aya veya Fıkraya Dayanan Bazı Halk Tabirleri", *Türk Folklor Araştırmaları*, Ekim 1949, c. I, sy. 3, s. 35-37.

Alkış ile İlgili Literatür

- "Alkış", *Türk Dili ve Edebiyatı Ansiklopedisi*, c. I, s. 118-119.
- "Kargış", *Türk Dili ve Edebiyatı Ansiklopedisi*, c. V, s. 196-197.
- Akalın, L. Sami, *Alkışlar Kargışlar*, Ankara, 1990.
- Albayrak, Nurettin, "Türk Folklorunda Beddualar", *Türk Folkloru*, Şubat 1999, sy. 95, s. 15-17.
- Albayrak, Nurettin, *Ansiklopedik Halk Edebiyatı Terimleri Sözlüğü*, İstanbul, 2004, s. 13-14.
- Albayrak, Nurettin, *Ansiklopedik Halk Edebiyatı Terimleri Sözlüğü*, İstanbul, 2004, s. 72-74.
- Albayrak, Nurettin, *Folklorumuz ve Erzincan*, Erzincan 1983, s. 95-100.

Batur, Suat, *Açıklamalı-Örnekli Türk Halk Edebiyatı*, İstanbul, 1998, s. 629-640.
Bayrı, Mehmet Halit, *İstanbul Folkloru*, İstanbul, 1972, s. 58.

Beddua ile İlgili Literatür

- Boratav, Pertev Naili, *100 Soruda Türk Halk Edebiyatı*, İstanbul, 1969, s. 136-144.
Boratav, Pertev Naili, *100 Soruda Türk Halk Edebiyatı*, İstanbul, 1969, s. 137-138.
Caferoğlu, Ahmet, *Eski Uygur Türkçesi Sözlüğü*, İstanbul, 1968, s. 92, 106-107.
Çağrı, Mustafa, "Beddua", *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*, c. V, s. 297-298.
Dede, Behçet, "Erzurum Halk Dualarından Örnekler", *Türk Folklor Araştırmaları*, Temmuz 1969, c. XVII, sy. 240, s. 5345.
Divanü Lügat-it Türk Dizini, Ankara, 1972, s. 50, 58.
Divanü Lügat-it-Türk dizini, Ankara, 1972, s. 8.
Kızıoğlu M. Fahrettin, "Halk Edebiyatı Deyimlerimiz", *Türk Dili*, Eylül 1962, c. XI, sy. 132, s. 910.
Kufralı, Kasım, "Dua", *İslâm Ansiklopedisi*, c. III, s. 58.
Orta, Nedim, "Ödemiş Folkloru: Kaymakçı'dan Bed-Dualar ve Hayr-Dualar", *Türk Folklor Araştırmaları*, Temmuz 1966, c. X, sy. 204, s. 4134.
Pakalın, M. Zeki, *Osmanlı Tarih Deyimleri ve Terimleri Sözlüğü*, İstanbul, 1971, c. I, s. 53.
Şemsettin Sami, *Kamus-ı Türkî*, s. 283.
Tan, Nail, *Folklorumuzda Ölçülü Sözler*, Ankara, 1985, s. 63-64.
Üçer, Müjgân, *Atalar Sözü Yerde Kalmaz/Sivas'ta Sözlü Gelenek*, İstanbul, 1998, s. 183-187.
Yeni Tarama Sözlüğü, Cem Dilçin (haz.), Ankara, 1983, s. 127.

Masal ile İlgili Literatür

- Aisopos, *Masallar*, çev. Nurullah Ataç, İstanbul, 1949.
Akdemir, Rıza, *Çocuklarımıza Masallar*, Ankara, 1985.
Akkoyunlu, Ziyat Abdülmecit, *Bin Bir Gece Masallarının Türk Masallarına Tesiri*, Ankara, 1982.
Albayrak, Nurettin, *Ansiklopedik Halk Edebiyatı Terimleri Sözlüğü*, İstanbul, 2004, s. 363-373.
Albayrak, Nurettin, *Folklorumuz ve Erzincan*, Erzincan, 1983, s. 119-135.
Ali Dehri (Nakili), *Hikâye-i Şifâî ve Selvi Han*, Çankırı, 1932.
Alptekin, Ali Berat, *Hayvan Masalları*, Ankara, 1991.
Andersen, *Masallar*, çev. Nurullah Ataç, İstanbul, 1951.
Arslan, Ahmet Ali, *Kuzey-Doğu Anadolu (Kars) Türk ve Kuzey Britanya Halk Edebiyatında Masallar*, c. I, Ankara, 1998; c. II, Ankara, 2000.
Behtaver, H., *Türk Masalları*, İstanbul, 1930.
Bilkan, Ali Fuat, *Masal Estetiği*, İstanbul, 2001.

- Boratav, Pertev Naili, *100 Soruda Türk Halk Edebiyatı*, İstanbul, 1969, s. 81-91.
- Buch, Wilfried, "Masal ve Efsane Üzerine", çev. Ali Osman Öztürk, *Millî Folklor*, Bahar 1992, sy. 13, s. 10-15.
- Çağdaş, Kemal, *Pança-tantra Masalları*, Ankara, 1962.
- Demiray, M. Güner, "Türk Halk Masalları Üzerine", *Masal Araştırmaları/Folktale Studies-I*, İstanbul, 1988, s. 41-48.
- Eberhard, Wolfram ve Pertev Naili Boratav, *Typen Turkischer Volksmärchen*, Wiesbaden, 1953.
- Er, Ertan, "Yabancı Dillerde Yayımlanan Türk Masallarına İlişkin Önemli Kitapların Seçme Kaynakçası, *Masal Araştırmaları/Folktale Studies-I*, İstanbul, 1988, s. 49-55.
- Gogol, N. V., *Masallar*, çev. Ergin Altay, Ankara, 1983.
- Gökalp, Ziya, *Altın Işık*, Ankara, 1923.
- Grimm Masalları*, çev. Kemal Kaya, c. I, Ankara, 1943; c. II, Ankara, 1944.
- Günay, Umay, *Elazığ Masalları/İnceleme*, Erzurum 1975.
- Güney, Eflatun Cem, *Bir Varmış Bir Yokmuş*, İstanbul, 1956.
- Güney, Eflatun Cem, *En Güzel Türk Masalları*, İstanbul, 1948.
- Güney, Eflatun Cem, *Evvel Zaman İçinde*, İstanbul, 1957.
- Güney, Eflatun Cem, *Gökten Üç Elma Düştü*, İstanbul, 1960.
- Güney, Eflatun Cem, *Masallar*, Ankara, 1982.
- Haşim, Ehet, *Uygur Halk Masalları*, çev. Ahmet B. Ercilasun ve A. Şekir Turan, Ankara, 1989.
- Helimoğlu, Muhsine Yavuz, *Masallar ve Eğitimsel İşlevleri*, Ankara, 1997.
- Hidayet, Ahmet, *Bin Bir Gece Masalları*, İstanbul, 1929.
- İvgin, Hayrettin, "Türk Masalları ve Kaynakları", *Masal Araştırmaları/Folktale Studies-I*, İstanbul, 1988, s. 57-62.
- K. D., *Türk Masalları* (Lâtin harflerine aktaran: İbrahim Aslanoglu), İstanbul, 1991.
- Kamphoevener, Ersa Sophia Vön, *Türk Masalları* (trc. c. I, II, Aylin Gergin, c. III, Mustafa Tüzek), İstanbul, 2004, c. I, *Aşk Hilesi*; c. II, *İfritin Tılsımı*; c. III, *Cinlerin Aynası*.
- Karaköse, Saadet, "Masalların Metafiziği Üzerine", *Millî Folklor*, Yaz 2003, sy. 58, s. 93-105.
- Kartarı, Asker, *Azerbaycan Masalları*, İstanbul, 1995.
- Kaya, Ayşe Benek, *Has Bahçenin Gülleri/Sivas Masalları*, İstanbul, 2004.
- Kaya, Tülay Nadide, "Türk Masalına Giriş", *Masal Araştırmaları/Folktale Studies-I*, İstanbul, 1988, s. 225-235.
- Korgunal, Muharrem Zeki, *Keloğlan Masalları*, İstanbul, 1936.
- Kúnos, Ignác, *Bozsporuszi Tundervilag (Boğaziçi Perileri)*, Budapeşte 1923.
- Kúnos, Ignác, *Fourty-four Turkish Fairy Tales*, Londra 1913.
- Kúnos, Ignác, *Oszman-török Népköltési Gyujtemeny*, c. I; Budapeşte 1887; c. II, Budapeşte 1889.

- Kúnos, Ignác, *Türkische Volksmärchen aus Adakale*, c. I-II, Leipzig 1907.
- Kúnos, Ignác, *Türkische Volksmärchen aus Istanbul*, Leipzig 1907.
- La Fontaine, *Masallar*, çev. Sabahattin Eyüboğlu, İstanbul, 1969.
- Makas, Zeynelâbidin, *Türk Dünyasından Masallar*, İstanbul, 2000.
- Pertev Naili Boratav, *Az Gittik Uz Gittik*, Ankara, 1969.
- Pertev Naili Boratav, *Halk Edebiyatı Dersleri*, İstanbul, 2000, s. 61-66.
- Pertev Naili Boratav, *Tekerleme*, İstanbul, 2000.
- Pertev Naili Boratav, *Zaman Zaman İçinde*, İstanbul, 1958.
- Propp, Vladimir, *Masahın Biçimbilimi*, çev. Mehmet Rifat ve Sema Rifat, İstanbul, 1985.
- Propp, Vladimir, *Masalların Yapısı ve İncelenmesi*, çev. Hüseyin Gümüş, Ankara, 1987.
- Sabih, Sabir ve Ramiz Asker, *Azerbaycan Masalları*, Baku 1982.
- Sakaoğlu, Saim, *Masal Araştırmaları*, Ankara, 1999.
- Sakaoğlu, Saim -Metin Ergun, *Türkmen Halk Masalları*, Ankara, 1991.
- Sakaoğlu, Saim, *Gümüşhane Masalları/Metin Toplama ve Tahlil*, Ankara, 1973.
- Seyidoğlu, Bilge, "Masal", *Türk Dili ve Edebiyatı Ansiklopedisi*, c. VI, s. 149-153.
- Seyidoğlu, Bilge, *Erzurum Halk Masalları Üzerinde Araştırmalar*, Ankara, 1975.
- Seyidoğlu, Bilge, *Erzurum Masalları*, İstanbul, 1999.
- Taner, Nuri, "Halkbilgisi Haberleri, Folklor Postası, Türk Folklor Araştırmaları, Folklor, Folklorla Doğru, Halkbilimi, Sivas Folkloru, Türk Folkloru Dergilerinde Yayımlanan Masalların Bibliyografyası", *Masal Araştırmaları/Folktale Studies-I*, İstanbul, 1988, s. 77-135.
- Tezel, Naki, *Türk Masalları*, c. I-II, Ankara, 1985.
- Yücel, Tahsin, *Anadolu Masalları*, İstanbul, 1957.

Fıkra ile İlgili Literatür

- "Fıkra", *Türk Ansiklopedisi*, c. XVI, s. 283.
- "Fıkra", *Türk Dili ve Edebiyatı Ansiklopedisi*, c. III, s. 220-221.
- Albayrak, Nurettin, *Ansiklopedik Halk Edebiyatı Terimleri Sözlüğü*, İstanbul, 2004, s. 172-176.
- Batur, Suat, *Türk Halk Edebiyatı*, İstanbul, 1998, s. 571-600.
- Bayrak, Mehmet, *Halk Gülmecesi*, Ankara, 2001.
- Boratav, Pertev Naili, *100 Soruda Türk Halk Edebiyatı*, İstanbul, 1969, s. 91-101.
- Divanü Lûgat-it Türk Tercümesi*, çev. besim Atalay, Ankara, 1985, c. I, s. 357.
- Ercilasun, Ahmet Bican v.dğr., *Karşılaştırmalı Türk Lehçeleri Sözlüğü-I*, Ankara, 1992, s. 244-245.
- Göçgün, Önder, "Nasreddin Hoca Fıkralarının Fikrî ve Edebî Değeri", *Türk Kültürü*, Eylül 1984, c. XXII, sy. 257, s. 30-38.
- Gözaydın, Nevzat, "Türk Fıkralarının Tasnifi Üzerine Bazı Düşünceler ve Bir Tasnif Denemesi", *Uluslararası Yunus Emre, Nasreddin Hoca, Karamanlı Mehmet Bey ve Türk Dili Semineri Bildirileri*, Ankara, 1977, s. 204-207.

- Levend, Ağâh Sırrı, *Türk Edebiyatı Tarihi*, Ankara, 1984, s. 156-157.
- Nasreddin Hoca Bibliyografyası Üzerine Bir Deneme, A. Esat Bozyiğit (haz.), Ankara, 1987.
- Nasreddin Hoca'ya Armağan, M. Sabri Koz (haz.), İstanbul, 1996.
- Sakaoğlu, Saim, "Türk Folklorunda Alık Fıkraları", *Uluslararası Folklor ve Halk Edebiyatı Semineri Bildirileri*, Ankara, 1976, s. 86-87.
- Sakaoğlu, Saim, *Türk Fıkraları ve Nasreddin Hoca*, Konya 1992.
- Tan, Nail, "Türk Halk Edebiyatında 'Karakuş' Fıkraları", *Türk Dili*, Şubat 1996, sy. 530, s. 358-363.
- Ülkütaşır, M. Şakir, "Bazı Halk Tâbirleri", *Türk Folklor Araştırmaları*, Ekim-Kasım 1949, c. I, sy. 4, s. 61-62.
- Ülkütaşır, M. Şakir, "Bir Vak'aya veya Fıkraya Dayanan Bazı Halk Tâbirleri", *Türk Folklor Araştırmaları*, Eylül 1949, c. I, sy. 2, s. 35-37.
- Ülkütaşır, M. Şakir, "Bir Vak'aya veya Fıkraya Dayanan Bazı Halk Tâbirleri", *Türk Folklor Araştırmaları*, Aralık 1949, c. I, sy. 5, s. 66-67; Mart 1950, c. I, sy. 8, s. 115-116.
- Ülkütaşır, M. Şakir, "Bir Vaka Veya Fıkraya Dayanan Halk Tâbirleri", *Türk Folklor Araştırmaları*, Ekim 1957, c. V, sy. 99, s. 1571-1572; Mart 1958, c. V, sy. 104, s. 1655-1656; Eylül 1958, c. V, sy. 110, s. 1760.
- Yıldırım, Dursun, *Türk Edebiyatında Bektaşî Tipine Bağlı Fıkralar*, Ankara, 1976.
- Yüce, Kemal, "Avcı Fıkraları", *Türk Dili ve Edebiyatı Araştırmaları Dergisi*, Ocak 1991, sy. 6, s. 1-11.

Efsane ile İlgili Literatür

- Akarsu, Vasfi, "Elik Öldüğü Ormanları ve Altaşman Efsanesi", *Türk Folklor Araştırmaları*, c. IV, sy. 81 (Nisan 1956), s. 2289.
- Albayrak, Nurettin, *Ansiklopedik Halk Edebiyatı Terimleri Sözlüğü*, İstanbul, 2004, s.152-155.
- Albayrak, Nurettin, *Folklorumuz ve Erzincan*, Erzincan 1983, s. 136-149.
- Bakırcıoğlu, Ziya, "Efsâne, fesâne", *Türk Dili ve Edebiyatı Ansiklopedisi*, c. III, s. 7-8.
- Batur, Suat, *Türk Halk Edebiyatı*, İstanbul, 1998, s. 383-415.
- Boratav, Pertev Naili, *100 Soruda Türk Halk Edebiyatı*, İstanbul, 1969, s. 106-117.
- Gazimihal, Mahmut R., "Efsaneler ve Atasözleri Arasında", *Türk Folklor Araştırmaları*, Haziran 1956, c. IV, sy. 83, s. 1317-1318.
- Kara, Ruhi, *Erzincan Efsaneleri Üzerinde Bir Araştırma*, Ankara, 1994.
- Örnek, Sedat Veyis, *100 Soruda İlkellerde Din, Büyü, Sanat, Efsane*, İstanbul, 1988, s. 190-211.
- Örnek, Sedat Veyis, *Budunbilim Terimleri Sözlüğü*, Ankara, 1973, s. 25.
- Püsküllüoğlu, Ali, *Efsaneler*, Ankara, 1971.
- Sakaoğlu, Saim, *101 Anadolu Efsanesi*, İstanbul, 1976.

Seyidoğlu, Bilge, *Erzurum Efsaneleri*, Ankara, 1975.

Yavuz, Muhsine Helimoğlu, "Dünya Halk Kültürlerinin Ortak İrmakları: Efsaneler", *Pertev Naili Boratav'a Armağan*, Ankara, 1988, s. 175-190.

Halk Hikâyeleri ile İlgili Literatür

Albayrak, Nurettin, "Dini Türk Halk Hikâyelerinden Geyik, Güvercin ve Deve Hikâyeleri-Kaynakları ve Metin Tesisi", Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 1993.

Albayrak, Nurettin, *Ansiklopedik Halk Edebiyatı Terimleri Sözlüğü*, İstanbul, 2004, s. 231-237.

Alptekin, Ali Berat, "Erzurum ve Çevresinde Derlenen Halk Hikâyeleri Üzerinde Araştırmalar", Doktora Tezi, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 1984.

Alptekin, Ali Berat, "Kırmanşah Hikâyesi Üzerinde Bir Çalışma", Doktora Ön Çalışması, Atatürk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi, 1980.

Aslan, Ensar, *Azerbaycan Çağdaş Hikâye Antolojisi*, Ankara, 1991, s. XI.

Aslan, Ensar, *Çıldırılı Âşık Şenlik Hayatı, Şiirleri ve Hikâyeleri*, Ankara, 1975, s. 226-404.

Aslan, Ensar, *Yaralı Mahmut Hikâyesi Üzerinde Bir İnceleme*, Diyarbakır 1990.

Bali, Muhan, *Ercişli Emrah ile Selvi Han Hikâyesi: Varyantların Tesbiti ve Halk Hikâyeciliği Bakımından Önemi*, Ankara, 1973.

Başgöz, İhsan, "Türk Halk Hikâyelerinde Söz kalıpları", *Boğaziçi Üniversitesi Halkbilim Yıllığı*, İstanbul, 1975, s. 47-58.

Başgöz, İhsan, *Biyografik Türk Halk Hikâyeleri* (doktora tezi, Ankara Üniversitesi Dil-Tarih-Coğrafya Fakültesi, 1949).

Cunbur, Müjgân, "Folklorumuzda Geyik Motifi Üzerine", *II. Milletlerarası Türk Folklor Kongresi Bildirileri*, Ankara, 1982, s. 71-94.

Çağatay, Saadet, "Türk Halk Edebiyatında Geyiđe dair Bazı Motifler", *Türk Dili Araştırmaları Yıllığı-Belleten*, 1956, s. 153-177.

Derman, Gül, *Resimli Taş Baskısı Halk Hikâyeleri*, Ankara, 1989, s. 5-89.

Dino, Güzin, *Türk Romanının Doğuşu*, İstanbul, 1978, s. 13-14.

Duymaz, Ali, *Kerem ile Aslı Hikâyesi Üzerinde Mukayeseli Bir Araştırma*, Ankara, 2001.

Elçin, Şükrü, *Halk Edebiyatı Araştırmaları*, Ankara, 1977, s. 105-136.

Elçin, Şükrü, *Kerem ile Aslı Hikâyesi*, Ankara, 1949.

Enginün, İnci ve Mustafa Kutlu, "Halk Hikâyesi, Hikâyeleri", *Türk Dili ve Edebiyatı Ansiklopedisi*, c. IV, s. 57-62.

Fischer, Hans A., *Schah İsmajil un Gülüzar. Ein Turkischer Volksroman*, Leipzig 1929.

Gökay, Orhan Şaik, *Dedem Korkudun Kitabı*, İstanbul, 1973.

Gönay, Umay, *Âşık Tarzı Şiir Geleneği ve Rüya Motifi*, Ankara, 1986.

Görkem, İsmail, *Halk Hikâyeleri Araştırmaları Çukurovalı Âşık Mustafa Köse ve Hikâye Repertuarı*, Ankara, 2000.

- Güzel, Abdurrahman, *Dini-Tasavvufî Türk Edebiyatı*, Ankara, 1999.
- Kaplan, Mehmet, *Hikâye Tahlilleri*, İstanbul, 1989, s. 9.
- Kaplan, Mehmet, *Türk Edebiyatı Üzerinde Araştırmalar-III, Tip Tahlilleri*, İstanbul, 1985, tür. yer.
- Kavruk, Hasan, *Eski Türk Edebiyatında Mensur Hikâyeler*, İstanbul, 1998.
- Kaya, Doğan, *Halkbilim Araştırmaları*, İstanbul, 2002, s. 485-683.
- Kaya, Doğan, *Mahmut ile Nigâr Hikâyesi Üzerine Karşılaştırmalı Bir Araştırma*, Ankara, 1993.
- Köksal, Hasan, *Battalnâmelerde Tip ve Motif Yapısı*, Ankara, 1989.
- Köprülü, Cemal, "Hikâye", *Türk Ansiklopedisi*, c. XIX, s. 232.
- Köprülüzâde Mehmet Fuat, *Kayıkçı Kul Mustafa ve Genç Osman Hikâyesi*, İstanbul, 1930.
- Kúnos, Ignác, "Türkische Volksromane in Klain-Asien", *Ungarische revue*, XII/3, Budapest 1892, s. 201-211; 1892, XII/4, s. 453-468; 1893, XIII/3, s. 304-316.
- Kúnos, Ignác, *Über die Volkspoerie der Osmanischen Turken* (ed. Friedrich W. Radloff, *Proben*, VIII), Petersburg 1899, s. I-I. XII.
- Macdonald, D. B., "Hikâye", *İslâm Ansiklopedisi*, c. V/1, s. 477-481.
- Nutku, Özdemir, *Meddahlık ve Meddah Hikâyeleri*, ts., s. 2, 5-7.
- Oğuz, M. Öcal ve Metin Ekici v.dğr., *Türk Halk Edebiyatı El Kitabı*, Ankara, 2004, s. 135-143.
- Özarlan, Metin, *Erzurum Aşıklık Geleneği*, Ankara, 2001, s. 127-132.
- Özdemir, Fuat, *Halk Edebiyatı Yazıları*, Ankara, 1999, s. 287-293.
- Özege, M. Seyfettin, *Eski Harflerle Basılmış Türkçe Eserler Kataloğu*, c. I-V, İstanbul, 1971-1980, tür. yer.
- Özön, Mustafa Nihat, *Türkçede Roman*, İstanbul, 1985, s. 39-107.
- Öztürk, Ali, *Türk Anonim Edebiyatı*, İstanbul, 1986.
- Pertev Naili (Boratav), *100 Soruda Türk Halk Edebiyatı*, İstanbul, 1969, s. 55-79.
- Pertev Naili (Boratav), *Halk Hikâyeleri ve Halk Hikâyeciliği*, Ankara, 1946.
- Pertev Naili (Boratav), *Köroğlu Destanı*, İstanbul, 1931.
- Radloff, F. W., "Über die Volkpoe ise der Osmanischen Turken", *Proben*, VIII, Petersburg 1899, s. I-LXII.
- Raquette, G., *Taji bila Zohra*, Lund 1930.
- Sakaoğlu, Saim, "Türk Halk Hikâyeleri Tip Kataloğunu Yapabilir miyiz?", *Çağrı*, Ocak 1983, sy. 300, s. 13-14.
- Spies, Otto, *Türk Halk Kitapları* (trc. Behçet Gönül), İstanbul, 1941.
- Şimşek, Esmâ, "Halk Hikâyelerinde Kullanılan 'Epizot' Terimi ve Türkçe Karşılığı Üzerine", *Uluslararası Türk Dünyası Halk Edebiyatı Kurultayı Bildirileri 26-28 Mayıs 2000*, Ankara, 2002, s. 657-64.
- Türkmen, Fikret, "Hikâye", *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*, c. XVII, s. 488-491.
- Türkmen, Fikret, *Âşık Garip Hikâyesi Üzerine Mukayeseli Bir Araştırma*, Ankara, 1974.
- Türkmen, Fikret, *Tahir ile Zühre*, Ankara, 1983.

Karagöz ile İlgili Literatür

- Akbayar, Nuri, "Karagöz", *Türk Dili ve Edebiyatı Ansiklopedisi*, c. V, s. 167-170.
- Akyavaş, Ragıp, "Eski Karagöz Oyunları", *Türk Folklor Araştırmaları*, Temmuz 1959, c. V, sy. 120, s. 1945.
- Albayrak, Nurettin, *Ansiklopedik Halk Edebiyatı Terimleri Sözlüğü*, İstanbul, 2004, s. 295-299.
- And, Metin, "Karagöz", *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*, c. XXIV, s. 401-403.
- And, Metin, *Dünyada ve Bizde Gölge Oyunu*, Ankara, 1977, s. 239-283.
- And, Metin, *Geleneksel Türk Tiyatrosu: Kukla-Karagöz-Orta Oyunu*, Ankara, 1969, s. 107-165.
- And, Metin, Karagöz, *Turkish Shadow Theatre*, İstanbul, 1987.
- And, Metin, *Türk Tiyatrosunun Evreleri*, Ankara, 1983, s. 90-105.
- Baltacıoğlu, İsmail Hakkı, "Karagöz Kimindir, Nedir?" *Türk Folklor Araştırmaları*, Haziran 1959, c. V, sy. 119, s. 1921-1923.
- Çapanoğlu, M. Süleyman, "İstanbul'da Eski Ramazanlarda Karagöz", *Türk Folklor Araştırmaları*, Nisan 1953, c. II, sy. 45, s. 728-729.
- Duyuran, Dürrüşehvar, "Karagözde Madde ve Teknik", *Türk Folklor Araştırmaları*, Haziran 1959, c. V, sy. 119, s. 1927-1928.
- Evliya Çelebi, *Seyahatname*, c. I, s. 652.
- Gazimihal, Mahmut R., "Karagöz, Kukla ve Yapma Bebekler", *Türk Folklor Araştırmaları*, Haziran 1959, c. V, sy. 119, s. 1926.
- Gölpınarlı, Abdülbaki, "Karagöze Ait Bir Şaheser", *Türk Folklor Araştırmaları*, Haziran 1959, c. V, sy. 119, s. 1924-1925.
- Güntekin, Mehmet, "Karagöz Musikisi", *Dünden Bugüne İstanbul Ansiklopedisi*, c. IV s. 449-451.
- Hınçer, Bora, "Karagöz Oyunları Nasıl Başlar", *Türk Folklor Araştırmaları*, Haziran 1959, c. V, sy. 119, s. 1935-1936.
- Hınçer, İhsan, "Gölge Oyunlarının ve Karagözün Doğuşu", *Türk Folklor Araştırmaları*, Haziran 1959, c. V, sy. 119, s. 1931-1932.
- Jacob, Georg, *Geschichte des Schattentheaters im morgen und' Abendland*, Hannover 1925.
- Kudret, Cevdet, *Karagöz*, c. I, II, III, Ankara, 1968-1970.
- Mutlu, Mustafa, "Karagöz Tasvirlerin Yapımı", *Türk Halkbilim Araştırmaları*, Yıllık, 1979, c. IV, s. 165-169.
- Ritter, H., "Karagöz", *İslâm Ansiklopedisi*, c. VI, s. 246-251.
- Ritter, H., *Karagös, Türkische Schattenspiele*, I, Hannover 1924; II, İstanbul,-Leipzig 1941; III, Wiesbaden 1953, s. IX-XII.
- Sakaoğlu, Saim, *Türk Gölge Oyunu Karagöz*, Ankara, 2003.
- Selim Nüzhet (Gerçek), *Türk Temaşası: Meddah-Karagöz-Orta Oyunu*, İstanbul, 1930, s. 45-98.

- Sevin, Nureddin, "Karagöz Oyunu", *Türk Ansiklopedisi*, c. XXI, s. 273-278.
- Siyavuşgil, Sabri Esat, "Karagöz Elden Gidiyor mu?", *Türk Folklor Araştırmaları*, Haziran 1959, c. V, sy. 119, s. 1929-1931.
- Siyavuşgil, Sabri Esat, *Karagöz: Psiko-Sosyolojik Bir Deneme*, İstanbul, 1941, s. 23-40.
- Sönmez, Sevengül, *Karagöz Kitabı*, İstanbul, 2000.
- Taner, H., M. And ve Ö. Nutku, *Tiyatro Terimleri Sözlüğü*, Ankara, 1966.
- Tecer, Ahmet Kutsi, "Karagöz ve Kuklaya Ait Kısa Notlar", *Türk Folklor Araştırmaları*, Haziran 1959, c. V, sy. 119, s. 1917-1920.
- Th. Menzel, *Meddah, Schattentheater und Shadow Theatre*, Berlin 1977.
- Tilgen, Nurullah, "Karagöz Oyunları Sözlüğü", *Türk Folklor Araştırmaları*, Haziran 1959, c. V, sy. 119, s. 1933-1934.
- Üngör, Etem Ruhi, "Karagöz Musikisi", *I. Uluslararası Türk Folklor Kongresi Bildirileri*, c. III, Ankara, 1977, s. 379-422 (Bu makale daha sonra aynı adla ve musiki parçalarının notalarıyla kitap olarak yayımlanmıştır, Ankara, 1989).

Orta Oyunu ile İlgili Literatür

- Ahmed Rasim, *Muharrir Bu Ya*, Hikmet Dizdaroğlu (haz.), Ankara, 1969, s. 44-105.
- Ahmed Rasim, *Tarih ve Muharrir*, İstanbul, 1329, s. 76-84.
- Albayrak, Nurettin, *Ansiklopedik Halk Edebiyatı Terimleri Sözlüğü*, İstanbul, 2004, s. 419-437.
- And, Metin, *Geleneksel Türk Tiyatrosu/Kukla Karagöz Orta oyunu*, Ankara, 1969, s. 172-306.
- And, Metin, *Türk Tiyatrosunun Evreleri*, Ankara, 1983, s. 106-144.
- Balikhane Nazırı Ali Rıza Bey, *Eski Zamanlarda İstanbul, Hayatı*, Ali Şükrü Çoruk (haz.), İstanbul, 2001, s. 154-155.
- Baltacıoğlu, İsmayıl Hakkı, "Orta Oyunu Nedir?", *Türk Dili*, 1 Aralık 1968, c. XIX, sy. 207, s. 518-526.
- Boratav, Pertev Naili, *100 Soruda Türk Halk Edebiyatı*, İstanbul, 1969, s. 198-201, 225-238.
- Croce, Benedetto, *Saggisula Lettaretura Italiana del Seicento*, Bari 1911, s. 261-270.
- Elçin, Şükrü, *Anadolu Köy Orta Oyunları (Köy Tiyatrosu)*, Ankara, 1977.
- Evliya Çelebi, *Seyahatname*, c. I, s. 545-546, 558, 652-658.
- Hızır, Güranlı, *Surnâme-i Hızır*, İÜ Ktp., TY., nr. 6122, vr. 2b.
- Horovitz, J., *Spuren griechischer Mimen im Orient*, Berlin 1905.
- Jacob, George, *Türkische Volkslitteratur*, Berlin 1901, s. 36.
- Kudret, Cevdet, *Orta Oyunu*, Ankara, 1973.
- Kúnos, Ignàcz, *Das Türkische Volkshauspiel-Orta Ojnu*, Leipzig 1908.
- Kutlu, Mustafa, "Orta Oyunu", *Türk Dili ve Edebiyatı Ansiklopedisi*, c. VII, s. 138-141.
- Lebib, *Surnâme-i Lebib*, İÜ. Ktp., TY, nr. 6097, vr. 98b-99a.
- Martinovitch, Nicolas N., *The Turkish Theatre*, New York 1933.
- Menzel, Theodor, *Meddah, Schattentheater und Orta Ojnu*, Prag 1941, s. 71-72.

- Pakalın, M. Zeki, *Osmanlı Tarih Deyimleri ve Terimleri Sözlüğü*, İstanbul, 1974, c. II, s. 732-736.
- Pirverdioğlu, Ahmet, "Türk Halk Tiyatrolarının Gelişme Evreleri", *Millî Folklor*, Kış 2003, sy. 60, s. 57-71.
- Râşid, *Tarih-i Râşid*, İstanbul, 1282, c. III, s. 23.
- Reich, H., *Der Mimius*, Berlin 1903, s. 616-693.
- Selim Nüzhet (Gerçek), *Türk Temaşası Meddah-Karagöz-Orta oyunu*, İstanbul, 1930, s. 99-151.
- Taner, H., M. And ve Ö. Nutku, *Tiyatro Terimleri Sözlüğü*, Ankara, 1966.
- Tecer, Ahmet Kutsi, "Orta Oyununda Curcuna", *İstanbul*, Mart 1955, c. II, sy. 3, s. 9-12.
- Türkmen, Nihal, *Orta Oyunu*, İstanbul, 1991.

Meddah ile İlgili Literatür

- Albayrak, Nurettin, *Ansiklopedik Halk Edebiyatı Terimleri Sözlüğü*, İstanbul, 2004, s. 374-377.
- And, Metin, *Türk Tiyatrosunun Evreleri*, Ankara, 1983, s. 73-81.
- Âşık Çelebi, *Meşâirü'ş-şuarâ*, İÜ Ktp., TY, nr. 2406, vr. 39b, 201b.
- Ateş, Ahmed, "Hassan", *İslâm Ansiklopedisi*, c. VI/1, s. 343.
- Battalname*, Y. Dedes (haz. ve çev.), Şinasi Tekin ve Gönül Alpay Tekin (nşr), Harvard, 1996, s. 58-59.
- Beliğ, *Güldeste*, Millî Ktp., MFA (?), nr. 1478, vr. 168b-170a, 191b-192a.
- Boratav, Pertev Naili, "Maddah", *The Encyclopaedia of Islam* (İng.), c. V, s. 951,953.
- Boratav, Pertev Naili, *Halk Hikâyeleri ve Halk Hikâyeciliği*, Ankara, 1946, s. 48, 127.
- Enginün, İnci, "Meddah", *Türk Dili ve Edebiyatı Ansiklopedisi*, c. VI, s. 177-180.
- Evliya Çelebi, *Seyahatname*, c. I, 525; c. II, 215; c. III, s. 206-207.
- Gordlevski, "Aus der Gegenwart und Vergangenheit des Meddahs in der Türkei", *Mir Islama*, 1912, c. I, s. 322-344.
- İlyas, Hızır, *Târîh-i Enderun*, İstanbul, 1276, s. 264, 334, 496.
- Köprülü, M. Fuad, *Edebiyat Araştırmaları-I*, İstanbul, 1966, s. 361-412.
- Latifi, *Sıfat-ı İstanbul*, İbrahim Olgun Özel Ktp., vr. 18a.
- Mecmua-i Fevâid*, İÜ Ktp., TY, nr. 6758, vr. 6b, 9a-b, 13a-b, 18a-b.
- Musâhipzâde Celâl, *Eski İstanbul, Yaşayışı*, İstanbul, 1953, s. 67-68.
- Nutku, Özdemir, "Meddah", *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*, c. XXVIII, s. 293-294.
- Nutku, Özdemir, *Bursalı Kısahanlar ve Meddahlar*, Ankara, 1997.
- Nutku, Özdemir, *IV. Mehmet'in Edirne Şenliği (1675)*, Ankara, 1972, s. 4.
- Nutku, Özdemir, *Meddahlık ve Meddah Hikâyeleri*, Ankara, 1976.
- Oral, Ünver, *Meddah Kitabı*, İstanbul, 2003.
- Ortaoyunu Kitabı*, Abdulkadir Emeksiz (haz.), İstanbul, 2001.
- Paulus, H., *Hadschi Vesvese, ein Vortrag des Türkischen Meddahs, Nagif Efendi*, Erlangen 1905, s. vii-viii, 13-14.

Süleyman Faik Efendi Mecmuası, İÜ. Ktp., TY, nr. 3472, vr. 50b, 61b.

Taner, H., M. And ve Ö. Nutku, *Tiyatro Terimleri Sözlüğü*, Ankara, 1966.

Kukla ile İlgili Literatür

Albayrak, Nurettin, *Ansiklopedik Halk Edebiyatı Terimleri Sözlüğü*, İstanbul, 2004, s. 341-343.

And, Metin, "Geçen Yüzyılda İstanbul'da Kukla", *Türk Folklor Araştırmaları*, Şubat 1968, c. XI, sy. 222, s. 4625-4626.

And, Metin, *Türk Tiyatrosunun Evreleri*, Ankara, 1983, s. 82-89.

Araz, Nezihe, "Kukla Bizim Malımızdır", *Türk Folklor Araştırmaları*, Eylül 1973, c. XV, sy. 290, s. 6741-6742.

Arseven, Celâl Esad, "Kukla", *Sanat Ansiklopedisi*, c. III, s. 1149-1161.

Baltacıoğlu, İsmayıl Hakkı, "Türk Kukla Sanatı", *Türk Folklor Araştırmaları*, Ağustos 1975, c. XVI, sy. 313, s. 7388-7389.

Divanü Lügat-it Türk Tercümesi, çev. Besim Atalay, c. I, Ankara, 1985, s. 501.

Elçin, Şükrü, "Afşarlar Arasında Bebek (Kukla) Oyunu-Arzu ile Kamber", *Türk Folklor Araştırmaları*, Eylül 1970, c. XIII, sy. 254, s. 5745-5746.

Enginün, İnci, "Kukla oyunu (tiyatrosu)", *Türk Dili ve Edebiyatı Ansiklopedisi*, c.V, s. 432-433.

Oral, Ünver, *İbişli Kukla Oyunlarımız*, İstanbul, 2002.

Oral, Ünver, *Kukla Kitabı*, İstanbul, 2005.

Pakalın, M. Zeki, *Osmanlı Tarih Deyimleri ve Terimleri Sözlüğü*, İstanbul, 1971, c. II, s. 312-314.

Koşma ile İlgili Literatür

A. Vefik Paşa, *Lehçe-i Osmanî*, İstanbul, 1306, s. 654.

Ahmet Talat (Onay), *Halk Şiirlerinin Şekil ve Nevi*, İstanbul, 1928, s. 47-70.

Albayrak, Nurettin, "Koşma", *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*, c. XXVI, s. 226-227.

Albayrak, Nurettin, *Ansiklopedik Halk Edebiyatı Terimleri Sözlüğü*, İstanbul, 2004, s. 333-337.

Arat, Reşid Rahmeti, *Eski Türk Şiiri*, Ankara, 1965, s. 68-85.

Atalay, Besim, *Divanü Lügat-it Türk Tercümesi*, c. I, Ankara, 1986, s. 376.

Boratav, Pertev Naili, "Koşma", *İslâm Ansiklopedisi*, c. VI, s. 876-880.

Dilçin, Cem, *Örneklerle Türk Şiir Bilgisi*, Ankara, 1983, s. 305-315.

Dizdaroğlu, Hikmet, *Halk Şiirinde Türler*, Ankara, 1969, s. 68-85.

İlaydın, Hikmet, *Türk Edebiyatında Nazım*, İstanbul, 1964, s. 80-81.

Kadri, H. Kâzım, *Türk Lügati*, İstanbul, 1943, c. III, s. 869.

Kırzioğlu, M. Fahrettin, "Halk Edebiyatı Deyimlerimiz", *Türk Dili*, Mart 1962, c. XI, sy. 126, s. 352-353.

Kovvalski, T., "Koshma", *Encyclopédie de l'Islam* (Fr.), c. V, s. 272-273.

- Köprülü, M. Fuad, *Edebiyat Araştırmaları I*, İstanbul, 1989, s. 127, 152, 347.
- Köprülü, M. Fuad, *Türk Edebiyatı Tarihi*, İstanbul, 1981, s. 273-274.
- Köprülü, M. Fuad, *Türk Edebiyatında İlk Mutasavvıflar*, Ankara, 1984, s. 246-247.
- Köprülü, M. Fuad, *Türk Sazşâirleri*, Ankara, 1962, s. 33.
- Köseihal, M. Ragıp, *Anadolu Halk Türküleri ve Müsikî İstikbalimiz*, İstanbul, 1928, s. 194.
- Kutlu, Mustafa, "Koşma", *Türk Dili ve Edebiyatı Ansiklopedisi*, c. V, s. 401-405.
- Ozanoğlu, İhsan, *Âşık Edebiyatı*, Kastamonu 1940, s. 26.
- Pakalın, M. Zeki, *Osmanlı Tarih Deyimleri ve Terimleri Sözlüğü*, İstanbul, 1971, c. II, s. 297.
- Rıza Nur, *Les Formes de la Poesie Turque*, *Türk Bilik Revüsü*, nr. 1, Kahire 1931, s. 11-16.
- Sevük, İsmail Habib, *Edebiyat Bilgileri*, İstanbul, 1942, s. 218-219.
- Şemsettin Sami, *Kamus-i Türki*, İstanbul, 1317, s. 1102.
- Tahirü'l-Mevlevî, *Edebiyat Lüğati*, Kemal Edib Kürkçüoğlu (haz.), İstanbul, 1973, s. 89-90.

Destan ile İlgili Literatür

- "Destan, Destanlar", *İstanbul, Ansiklopedisi*, c. VIII, s. 4520-4523.
- Alus, Sermet Muhtar, "Destan, Destan Satıcıları", *İstanbul, Ansiklopedisi*, c. VIII, s. 4523-4524.
- Balım, Ali, *Destanlar ve Türküler*, Ankara, 1957.
- Başgöz, İlhan, *İzahlı Türk Halk Edebiyatı Antolojisi*, İstanbul, 1968, s. 179-212.
- Batur, Suat, *Türk Halk Edebiyatı*, İstanbul, 1998, s. 176-203.
- Beysanoğlu, Şevket -Salih Turhan-Kubilay Dökmetaş, *Diyarbakır Musikî Folkloru*, Ankara, 1996, s. 175.
- Boratav, Pertev Naili, *Koroğlu Destanı*, İstanbul, 1984.
- Çankırlı Ahmet Talat (Onay), *Halk Şiirlerinin Şekil ve Nevi*, İstanbul, 1928, s. 62-67.
- Çotuksöken, Yusuf ve M. Sabri Koz, "Destan", *Türk Dili ve Edebiyatı Ansiklopedisi*, c. II, s. 263-271.
- Dilçin, Dehri, *Edebiyatımızda Atasözleri*, İstanbul, 1945, s. 118-120.
- Dizdaroğlu, Hikmet, *Halk Şiirinde Türler*, Ankara, 1969, s. 91-101.
- Elçin, Şükrü, "Türk Dilinde 'Destan' Kelimesi ve Mefhumu", *Türk Kültürü*, Ocak 1968, c. VI, sy. 63, s. 158-167.
- Esen, Ahmet Şükrü, *Anadolu Destanları*, İstanbul, 1991.
- Gazimihal, Mahmut R., *Musikî Sözlüğü*, İstanbul, 1961, s. 61-62.
- İnan, Abdülkadir, *Makaleler ve İncelemeler*, Ankara, 1987, s. 220-237.
- Kaya, Doğan, "Askerlik Üzerine Derlemeler", *Türk Folklor Araştırmaları*, Haziran 1978, c. XVIII, sy. 347, s. 8361.
- Kırzioğlu, M. Fahrettin, "Halk Edebiyatı Deyimlerimiz", *Türk Dili*, Mayıs 1962, c. XI, sy. 128, s. 655.
- Kırzioğlu, M. Fahrettin, *Edebiyatımızda Kars-II. Kitap*, İstanbul, 1958, tür. yer.

- Koz, M. Sabri, "Aşık Edebiyatımızda Destan ve Destan Konuları", *Türk Halk Edebiyatı ve Folklorunda Yeni Görüşler*, Ankara, 1985, s. 92-104.
- Koz, M. Sabri, "Bir Kars Destanı", *Türk Folklor Araştırmaları*, Ekim 1978, c. XVIII, sy. 351, s. 8354.
- Kum, Naci, "Bekçi Baba Destanı", *Türk Folklor Araştırmaları*, Ocak 1951, c. I, sy. 18, s. 200.
- Mütercim Âsım, *Burhân-ı Katı Tercümesi*, İstanbul, 1287 (1799), c. I, s. 236.
- Örnek, Sedat Veyis, *Türk Halkbilimi*, Ankara, 1995, s. 227-229.
- Pakalın, M. Zeki, *Osmanlı Tarih Deyimleri ve Terimleri Sözlüğü*, İstanbul, 1971, c. I, s. 431.
- Saussey, Edmond, *Türk Halk Edebiyatı*, çev. İlhan Başgöz, İstanbul, 1952, s. 21-22.
- Sepetçioğlu, M. Necati, *Türk Destanları*, İstanbul, 1986.
- Sümer, Faruk, *Türk Cumhuriyetlerini Meydana Getiren Eller ve Türk Destanları*, İstanbul, 1997.
- Şenel, Süleyman, "Âşık Edebiyatı ve Musikisinde Destan", *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*, c. IX, s. 209.
- Turan, Metin, "Kağızmanlı Celal Hoca ve Yaş Destanı", *Pertev Naili Boratav'a Armağan*, Ankara, 1998, s. 447-466.
- Yetiş, Kâzım, "Destan", *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*, c. IX, s. 202-205.

Semaî ile İlgili Literatür

- Ahmet Talât (Onay), *Halk Şiirlerinin Şekil ve Nevi*, İstanbul, 1928, s. 81-83.
- Ahmet Talât (Onay), *Türk Şiirlerinin Vezni*, Cemal Kurnaz (haz.), Ankara, 1996, s. 208.
- Albayrak, Nurettin, *Ansiklopedik Halk Edebiyatı Terimleri Sözlüğü*, İstanbul, 2004, s. 465-468.
- Albayrak, Nurettin, *Gevheri*, İstanbul, 1998, s. 89.
- Dilçin, Cem, *Örneklerle Türk Şiir Bilgisi*, Ankara, 1983, s. 344-345; 356-359.
- Dizdaroğlu, Hikmet, "Türk Saz Şiirinde İlk Örnekler-4", *Türk Folkloru*, Aralık 1981, sy. 29, s. 6-10.
- Dizdaroğlu, Hikmet, *Halk Şiirinde Türler*, Ankara, 1969, s. 127-130.
- Kaya, Doğan, *Âşık Edebiyatı Araştırmaları*, İstanbul, 2000, s. 149-150.
- Kutlu, Mustafa, "Semaî", *Türk Dili ve Edebiyatı Ansiklopedisi*, c. VII, s. 507-509.
- Kutlu, Şemseddin, *Dertli*, Ankara, 1988, s. 120-121.
- Murat (Uraz), *Halk Edebiyatı Şiir ve Dil Örnekleri*, İstanbul, 1933, s. 69, 76, 79.
- Sadettin Nüzhet (Ergun), *XIX. Asır Saz Şairlerinden Beşiktaşlı Gedayi*, İstanbul, 1933, s. 83.
- Sakaoğlu, Saim, *Ercişli Emrah*, Ankara, 1987, s. 147.

Varsağı ile İlgili Literatür

- "Varsağı", *Türk Dili ve Edebiyatı Ansiklopedisi*, c. VIII, s. 512-513.

- Albayrak, Nurettin, *Ansiklopedik Halk Edebiyatı Terimleri Sözlüğü*, İstanbul, 2004, s. 517-518.
- Dilçin, Cem, *Örneklerle Türk Şiir Bilgisi*, Ankara, 1983, s. 355-356.
- Dizdaroğlu, Hikmet, *Halk Şiirinde Türler*, Ankara, 1969, s. 85-88.
- Evliya Çelebi, *Seyahatname*, c. I, s. 249-250.
- Köprülü, M. Fuad, *Edebiyat Araştırmaları-I*, İstanbul, 1989, s. 209, 230.
- Köprülü, M. Fuad, *Türk Edebiyatında İlk Mutasavvıflar*, Ankara, 1984, s. 246.
- Köprülü, M. Fuad, *Türk Sazşairleri*, Ankara, 1962, s. 367-368, 484.
- Sakaoğlu, Saim, "Varsağı mı, Sekizli Koşma mı", *Uluslararası Türk Dünyası Halk Edebiyatı Kurultayı Bildirileri 26-28 Mayıs 2000*, Ankara, 2002, s. 619-640.

Sonuç

Türk edebiyatının temel alanları içinde (Türk dili, eski Türk edebiyatı, yeni Türk edebiyatı) üzerinde en az durulan ve hakkında en az akademik çalışma yapılan alan Türk halk edebiyatı alanıdır. Bunun en önemli nedeni Türk üniversitelerinde yakın zamana kadar "Türk halk edebiyatı" adı altında halk edebiyatına yer verilmeyişidir. Türk halk edebiyatını oluşturan pek çok ürün üzerinde lisans ve yüksek lisans düzeyinde bazı çalışmalar yapılmış olsa bile; örneğin türkü, mâni, atasözü, deyim, âşık edebiyatı, koşma, destan, halk hikâyeleri, efsane gibi temel tür ve biçimler üzerinde doktora düzeyinde hemen hemen çalışma yapılmamıştır. Bu çalışmaların yapılamayışı, bu ürünlerin gereği gibi derlenmesini de engellemiş, halk hafızasında yer alan bu ürünler, modern hayata geçiş yüzünden, giderek kaybolmaya yüz tutmuştur. Bu olumsuzlukları gidermek için üniversitelerin Türk dili ve edebiyatı bölümlerinde mutlaka Türk halk edebiyatı ana bilim dalı kurulmalı ve vakit geçirilmeden bu alandaki tür ve biçimler üzerinde derleme çalışmaları hızlandırılmalı ve akademik çalışmalar yapılmalıdır.

Turkish Folk Literature

Nurettin ALBAYRAK

Abstract

There has not yet been sufficient research conducted in the field of Turkish folk literature the beginning of which can be traced back to the emergence of the Turks. It is due to the lack of such studies that the concept of "Turkish folk literature" has led to an array of different opinions. Even though the most widely held opinion considers the anonymous folk literature, aşık literature and religious-mystical folk literature together with the Turkish folk literature, some researchers oppose to such

conceptualization. There are not any convictions fixed on the form and styles of works falling within the folk literature. In this article, the significant works related to the Turkish folk literature have been presented through a bibliographical evaluation.

Key words: Turkish Folk Literature, anonymous, religious-mystical, aşık.

Türk Halk Edebiyatı Literatürü

Nurettin ALBAYRAK

Özet

Türklerin tarih sahnesine çıktığı günden beri varlığı bilinen Türk halk edebiyatı üzerinde henüz yeterli çalışmalar yapılmamıştır. Bu çalışmaların yapılmayışından dolayı “Türk halk edebiyatı” kavramının kapsamı hakkında farklı görüşler ileri sürülmektedir. Genel kabul görmüş bir kanaate göre anonim halk edebiyatı, aşık edebiyatı ve dinî-tasavvufî halk edebiyatı Türk halk edebiyatı içinde gösterilmekle beraber, bazı araştırmacılar buna itiraz etmektedir. Halk edebiyatı içinde yer alan ürünlerin biçim ve tür özellikleri üzerinde de henüz kesinleşmiş kanaatler oluşmamıştır. Geniş bir alanı kapsayan Türk halk edebiyatı ile ilgili dikkate değer ürünler bu makalede bibliyografik bir değerlendirmeye sunulmuştur.

Anahtar kelimeler: Türk halk edebiyatı, anonim, dinî-tasavvufî, âşık.